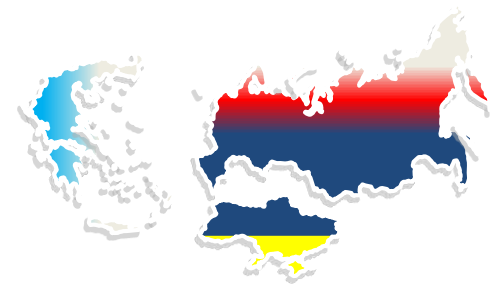

ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Οι επιπτώσεις στις Ελληνικές επιχειρήσεις

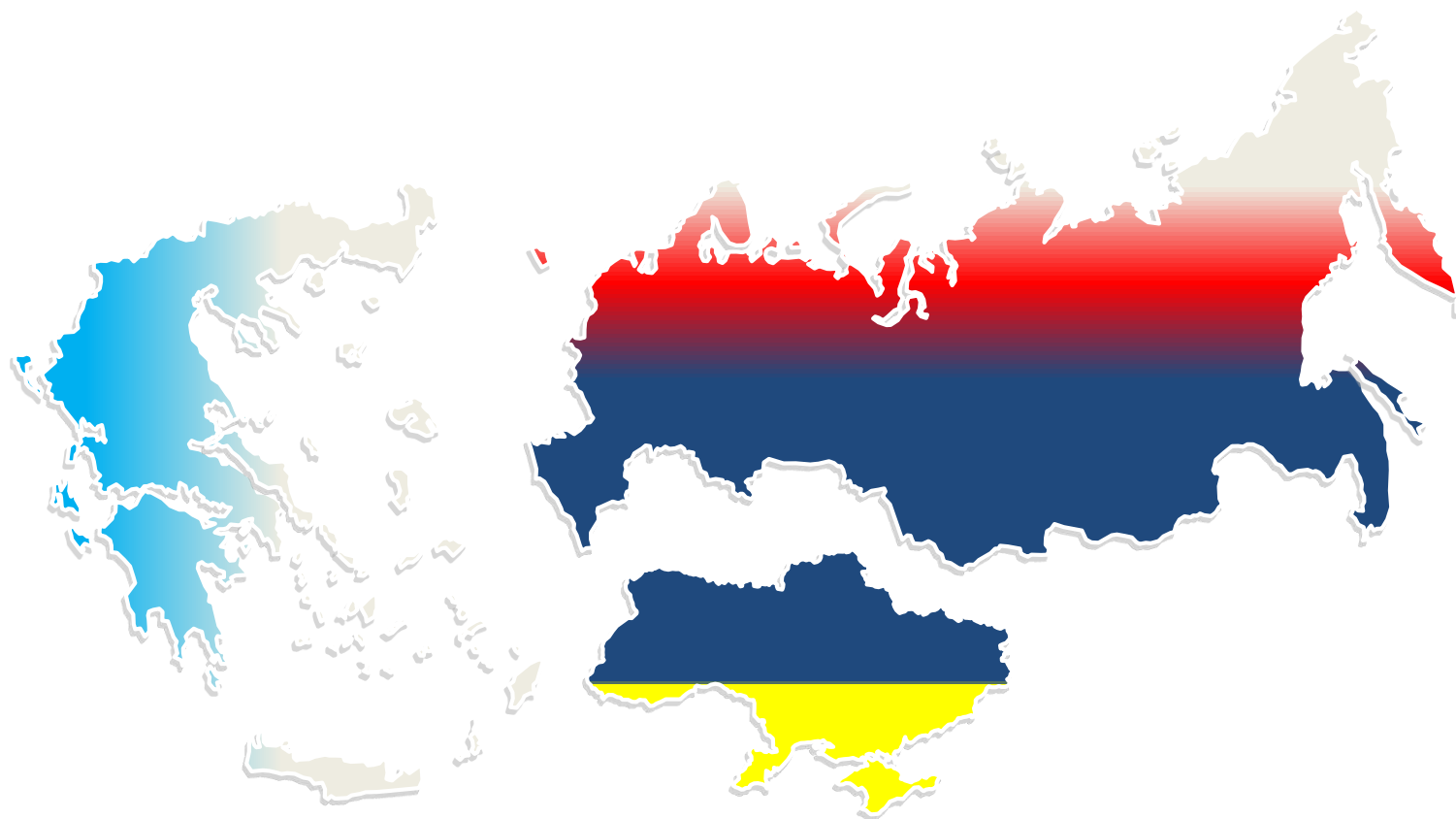

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Επιπτώσεις σε Ελληνικές επιχειρήσεις με εισαγωγές/εξαγωγές από/σε Ρωσία/Ουκρανία
2. Επιπτώσεις σε Ελληνικές τουριστικές επιχειρήσεις
3. Απόψεις Ρώσων τουριστών για την Ελλάδα

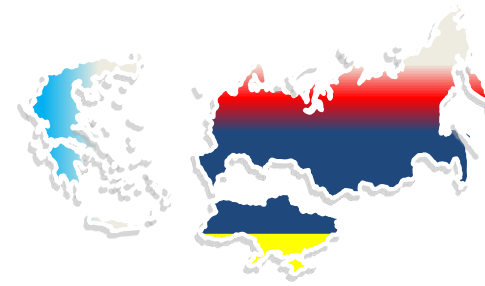

ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Επιπτώσεις σε Ελληνικές επιχειρήσεις με
εισαγωγές/εξαγωγές από/σε Ρωσία/Ουκρανία

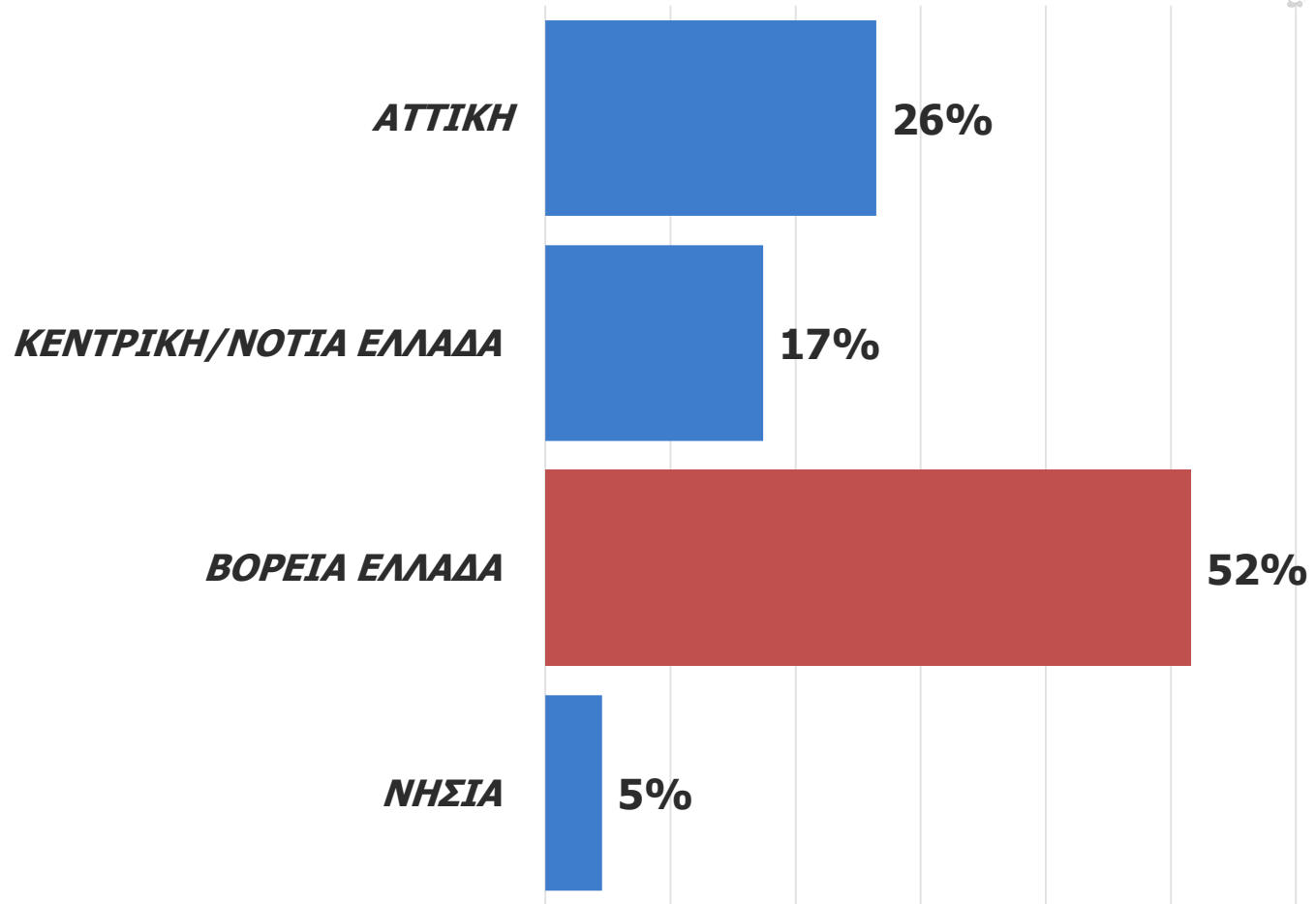
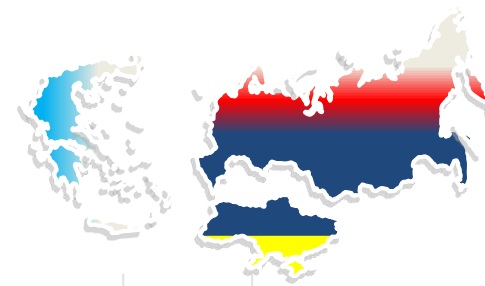
ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

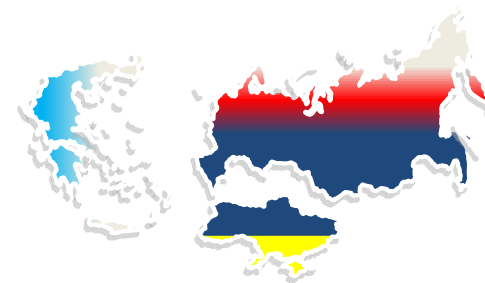
ΕΝΤΟΛΕΑΣ:	<i>ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ</i>
ΠΕΡΙΟΔΟΣ:	<i>ΜΑΪΟΣ – ΙΟΥΝΙΟΣ 2022</i>
ΜΕΘΟΔΟΣ:	<i>ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΕΣ/ONLINE ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΕΣ/ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΡΩΣΙΑ Η/ΚΑΙ ΟΥΚΡΑΝΙΑ ΜΕ ΤΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ CATI (Computer Assisted Telephone Interviewing) & CAWI (Computer Assisted Web Interviewing)</i>
ΠΕΡΙΟΧΗ:	<i>ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ</i>
ΔΕΙΓΜΑ:	<i>155 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ</i>
ΜΕΓΙΣΤΟ ΣΦΑΛΜΑ:	<i>±7,6% ΜΕ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ 95%</i>

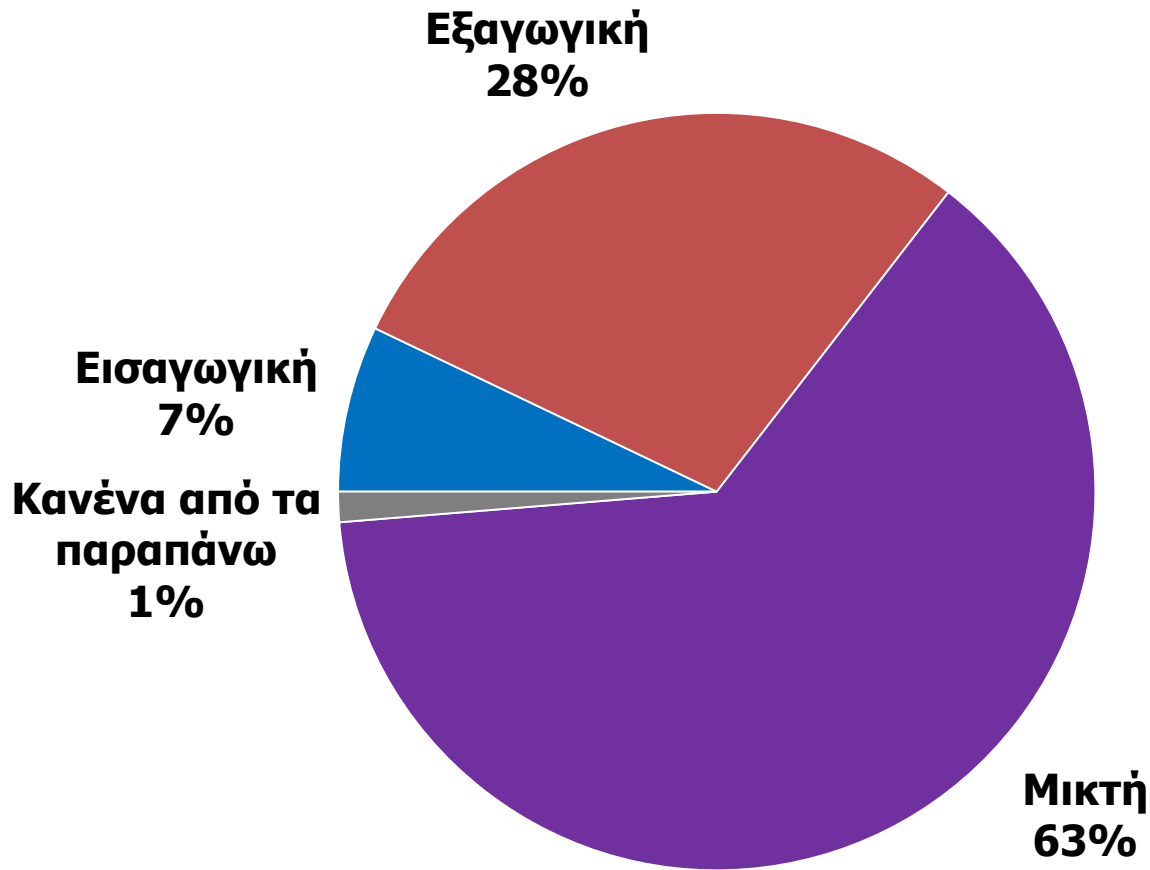
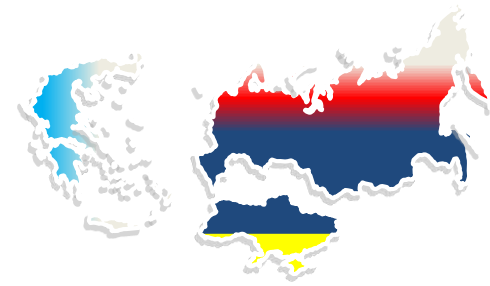
«Πού βρίσκεται η έδρα της επιχείρησής σας;» (N=155)

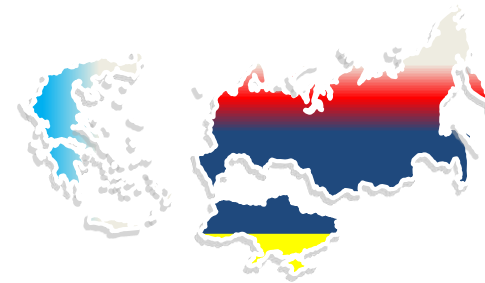
«Ποιος είναι ο αριθμός των εργαζομένων στην επιχείρησή σας;» (N=155)

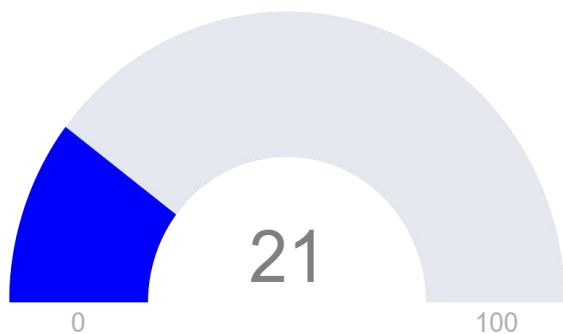
**«Είστε εισαγωγική, εξαγωγική ή μικτή
επιχείρηση;»
(N=155)**

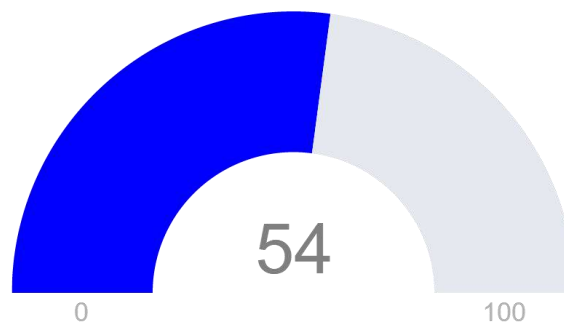
«Εισαγωγές/Εξαγωγές προς Ρωσία - Ουκρανία;» (N=155)

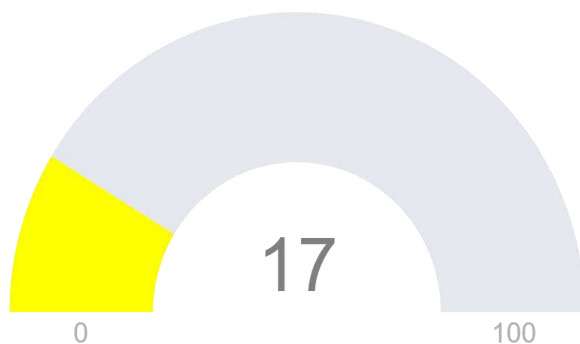
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΠΟ ΡΩΣΙΑ

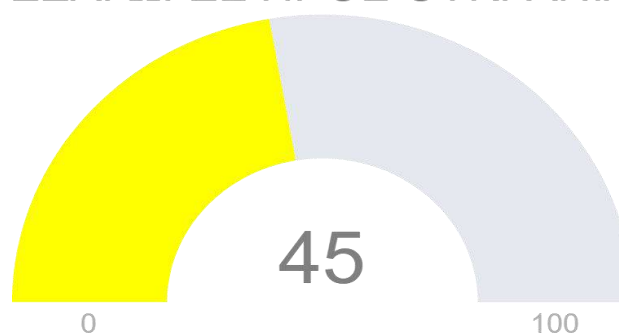
ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΠΡΟΣ ΡΩΣΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΠΟ ΟΥΚΡΑΝΙΑ

ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΠΡΟΣ ΟΥΚΡΑΝΙΑ

«Επιχειρήσεις με εισαγωγές από Ρωσία» (N=32)

Εισαγόμενα από Ρωσία

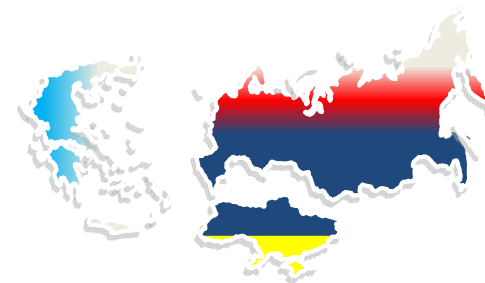
«Επιχειρήσεις με εισαγωγές από Ρωσία» (N=32)

Μέση συμμετοχή στον κύκλο εργασιών (N=26)	Επιχειρήσεις με μείωση εισαγωγών (N=21)	Επιχειρήσεις χωρίς μείωση εισαγωγών (N=5)	Μέση μεταβολή εισαγωγών μετά τον πόλεμο (N=26)
25%	81%	19%	-65%*
			*-80% σε όσες είχαν μείωση

«Επιχειρήσεις με εισαγωγές από Ουκρανία» (N=27)

Εισαγόμενα από Ουκρανία

«Επιχειρήσεις με εισαγωγές από Ουκρανία» (N=27)

Μέση συμμετοχή στον κύκλο εργασιών (N=21)	Επιχειρήσεις με μείωση εισαγωγών (N=13)	Επιχειρήσεις χωρίς μεταβολή εισαγωγών (N=5)	Επιχειρήσεις με αύξηση εισαγωγών (N=2)	Μέση μεταβολή μετά τον πόλεμο (N=20)
12%	65%	25%	10%	-65%*
				*-100% σε όσες είχαν μείωση

«Επιχειρήσεις με εξαγωγές προς Ρωσία» (N=84)

Εξαγόμενα προς Ρωσία

Ενδύματα, εξαρτήματα ένδυσης και άλλα είδη από γουνοδέρματα

35%

Τρόφιμα, λαχανικά παρασκευασμένα ή διατηρημένα

13%

Μάρμαρα

11%

Καλλυντικά/Φαρμακευτικά

5%

Πλαστικά

5%

Μηχανές και συσκευές για την ανύψωση, τη φόρτωση, την εκφόρτωση ή τη μετακίνηση π.χ. ανελκυστήρες, κυλιόμενες σκάλες

4%

Τσιμέντα, κονιάματα, σκυροδέματα

4%

Γλυκά κουταλιού, ζελέδες, μαρμελάδες, πολτοί και πάστες καρπών

4%

Χρώματα επίχρισης και βερνίκια με συνθετικά ή φυσικά πολυμερή

2%

Ιατρικός εξοπλισμός & μηχανήματα

2%

Άλλο

19%

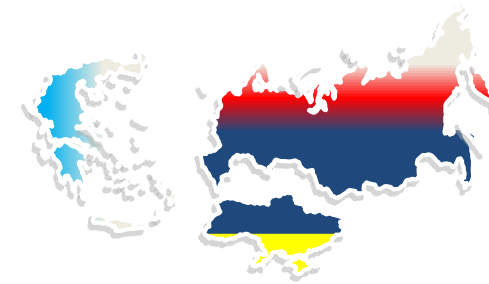
«Επιχειρήσεις με εξαγωγές προς Ρωσία» (N=84)

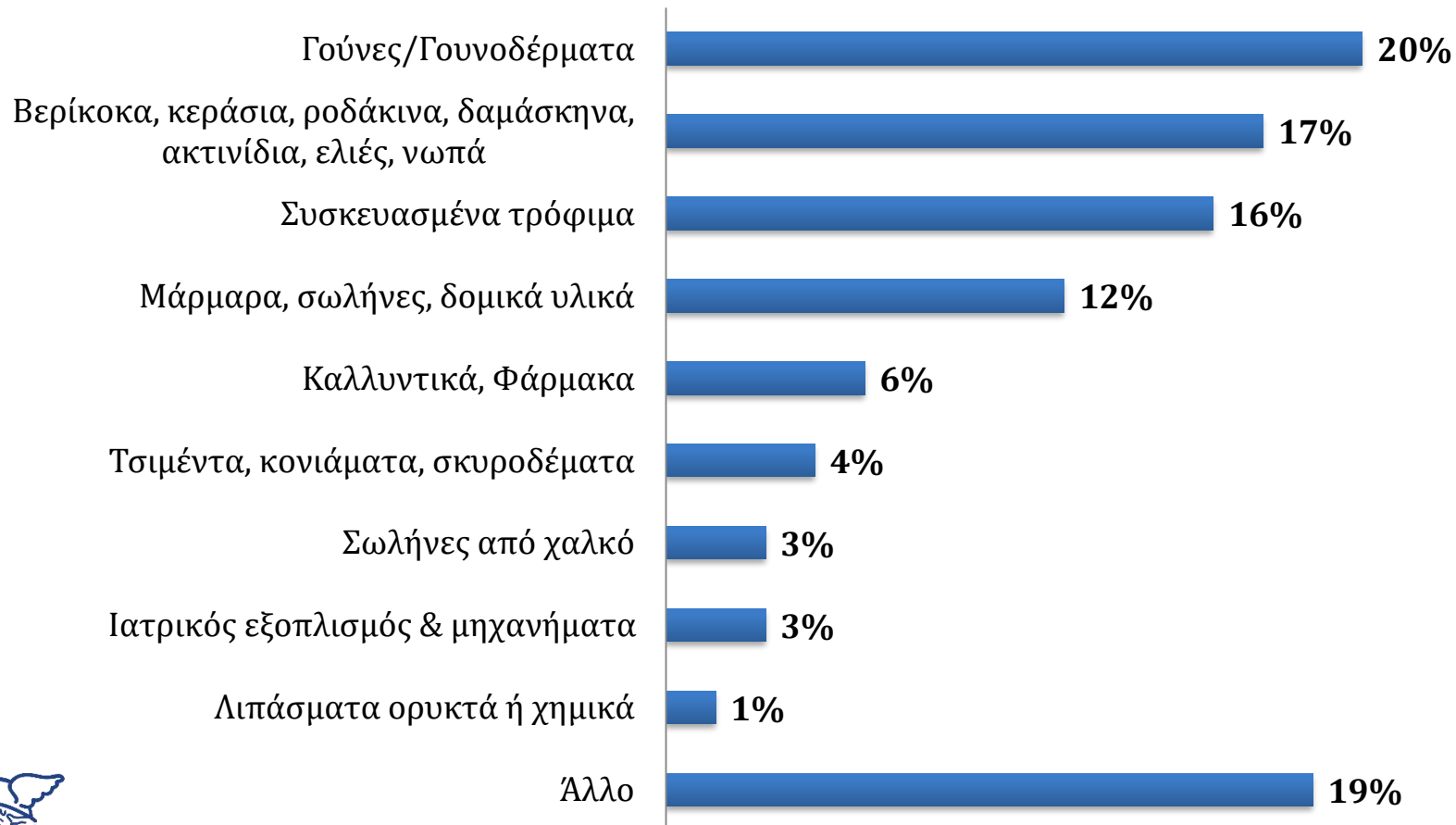
Μέση συμμετοχή στον κύκλο εργασιών (N=72)	Επιχειρήσεις με μείωση εξαγωγών (N=60)	Επιχειρήσεις χωρίς μεταβολή εξαγωγών (N=16)	Επιχειρήσεις με αύξηση εξαγωγών (N=1)	Μέση μεταβολή εξαγωγών μετά τον πόλεμο (N=77)
29%	78%	21%	1%	-73%*
				*-93% σε όσες είχαν μείωση

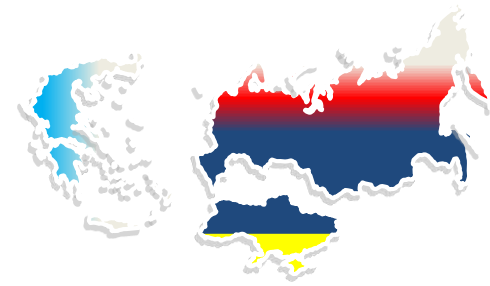
«Επιχειρήσεις με εξαγωγές προς Ουκρανία» (N=67)

Εξαγόμενα προς Ουκρανία

«Επιχειρήσεις με εξαγωγές προς Ουκρανία» (N=67)

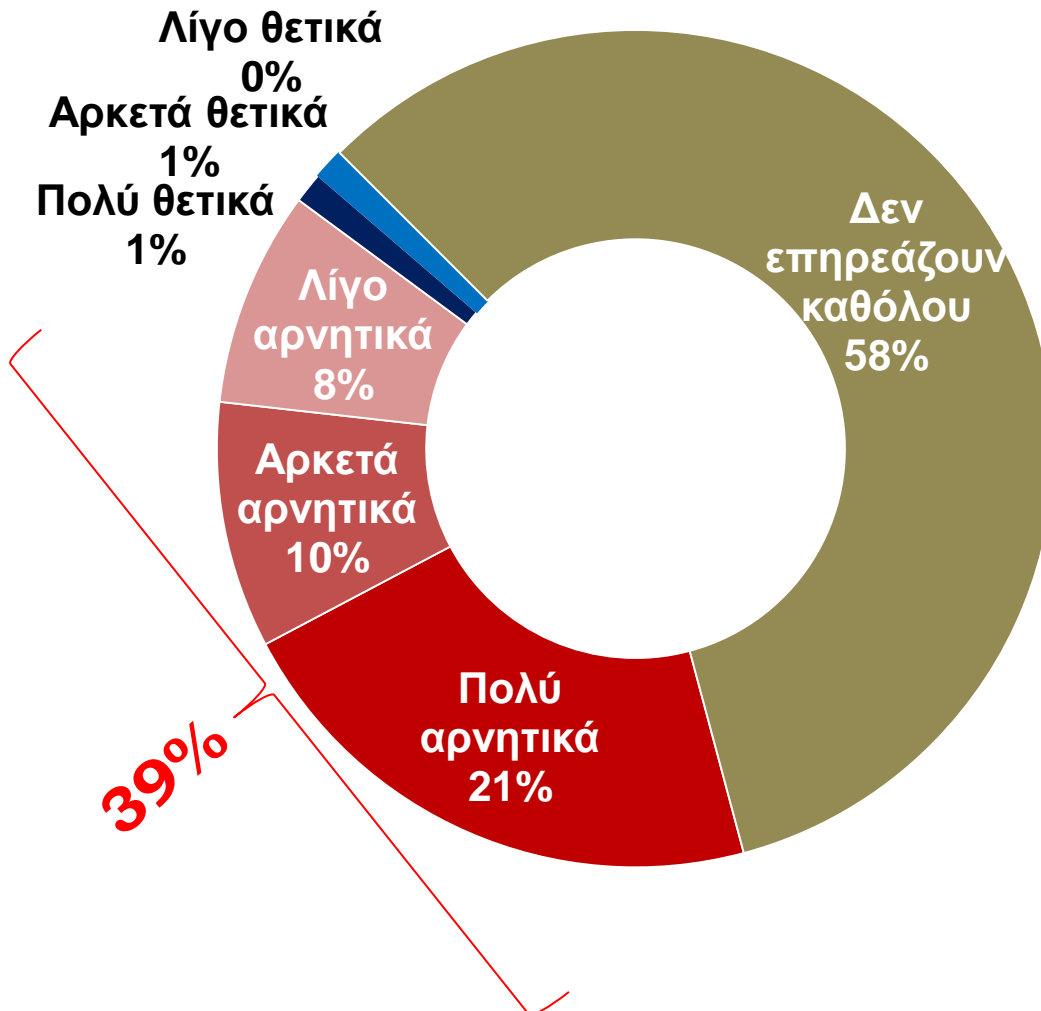
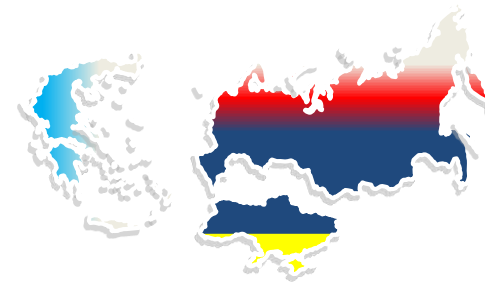
Μέση συμμετοχή στον κύκλο εργασιών (N=60)	Επιχειρήσεις με μείωση εξαγωγών (N=46)	Επιχειρήσεις χωρίς μεταβολή εξαγωγών (N=16)	Μέση μεταβολή εξαγωγών μετά τον πόλεμο (N=62)
15%	74%	26%	-68%*
			*-92% σε όσες είχαν μείωση

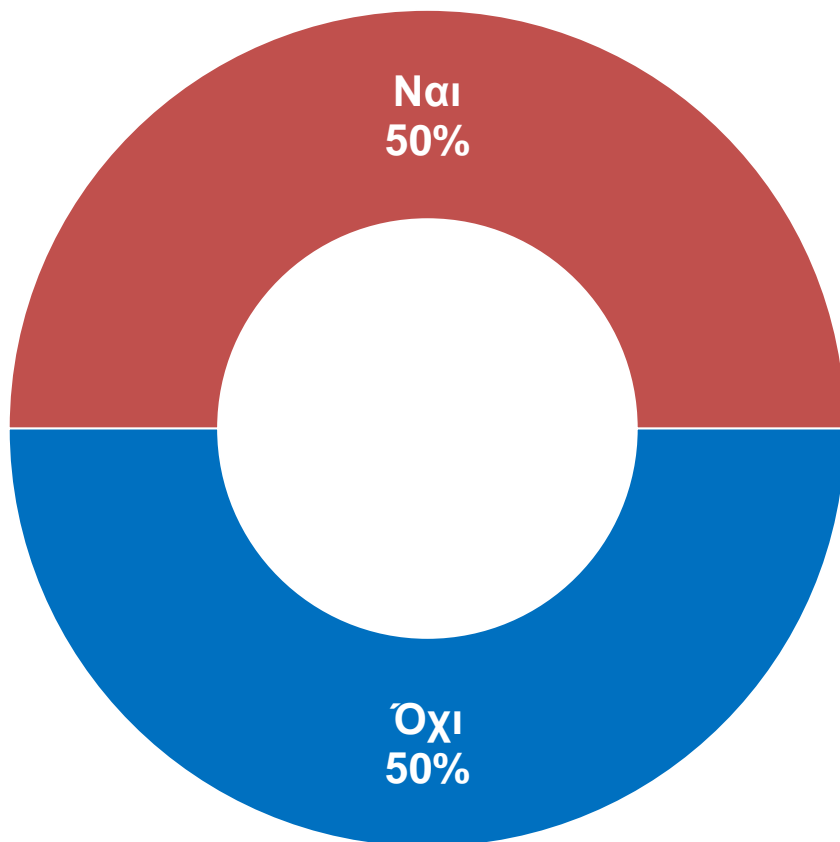
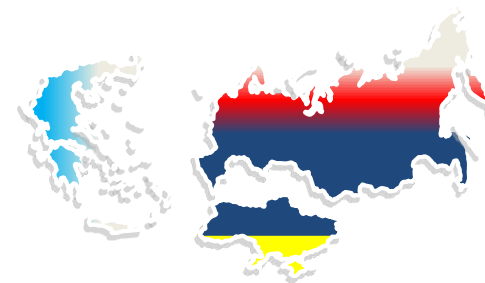
«Οι διακυμάνσεις στην ισοτιμία του ρωσικού νομίσματος (ρούβλι) επηρεάζουν και πώς τις εξαγωγές σας προς την Ρωσία;»

(ΟΣΕΣ ΕΞΑΓΟΥΝ ΠΡΟΣ ΡΩΣΙΑ, N= 84)

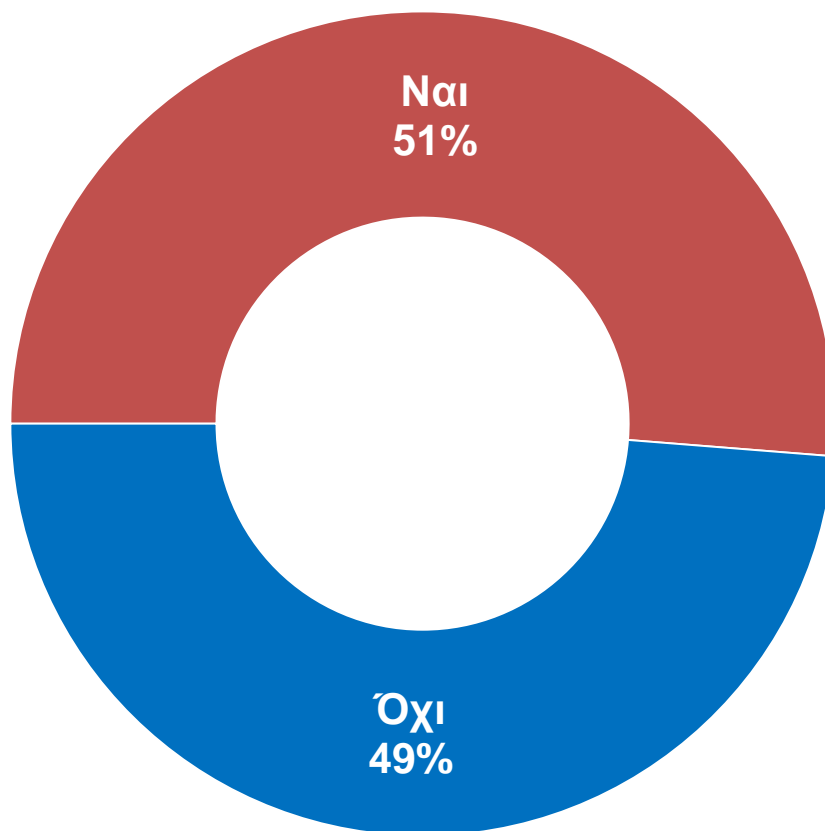
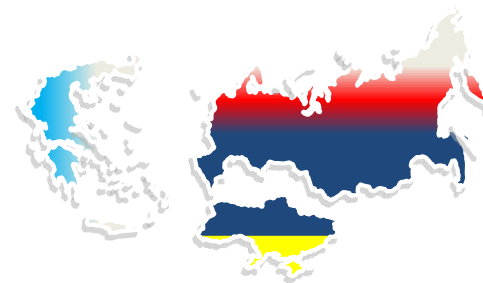
«Αντιμετωπίζετε πρόβλημα χρηματικών ροών εμβασμάτων από Ρωσία;»

(ΟΣΕΣ ΕΞΑΓΟΥΝ ΠΡΟΣ ΡΩΣΙΑ, N= 84)

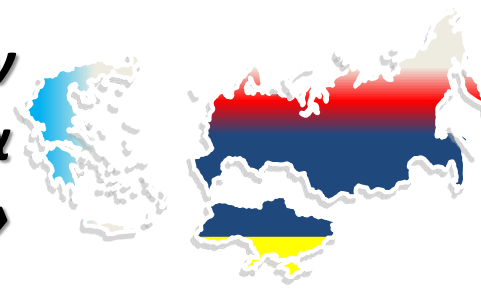

«Αντιμετωπίζετε πρόβλημα με την μεταφορά των εμπορευμάτων σας προς Ρωσία / Ουκρανία;»

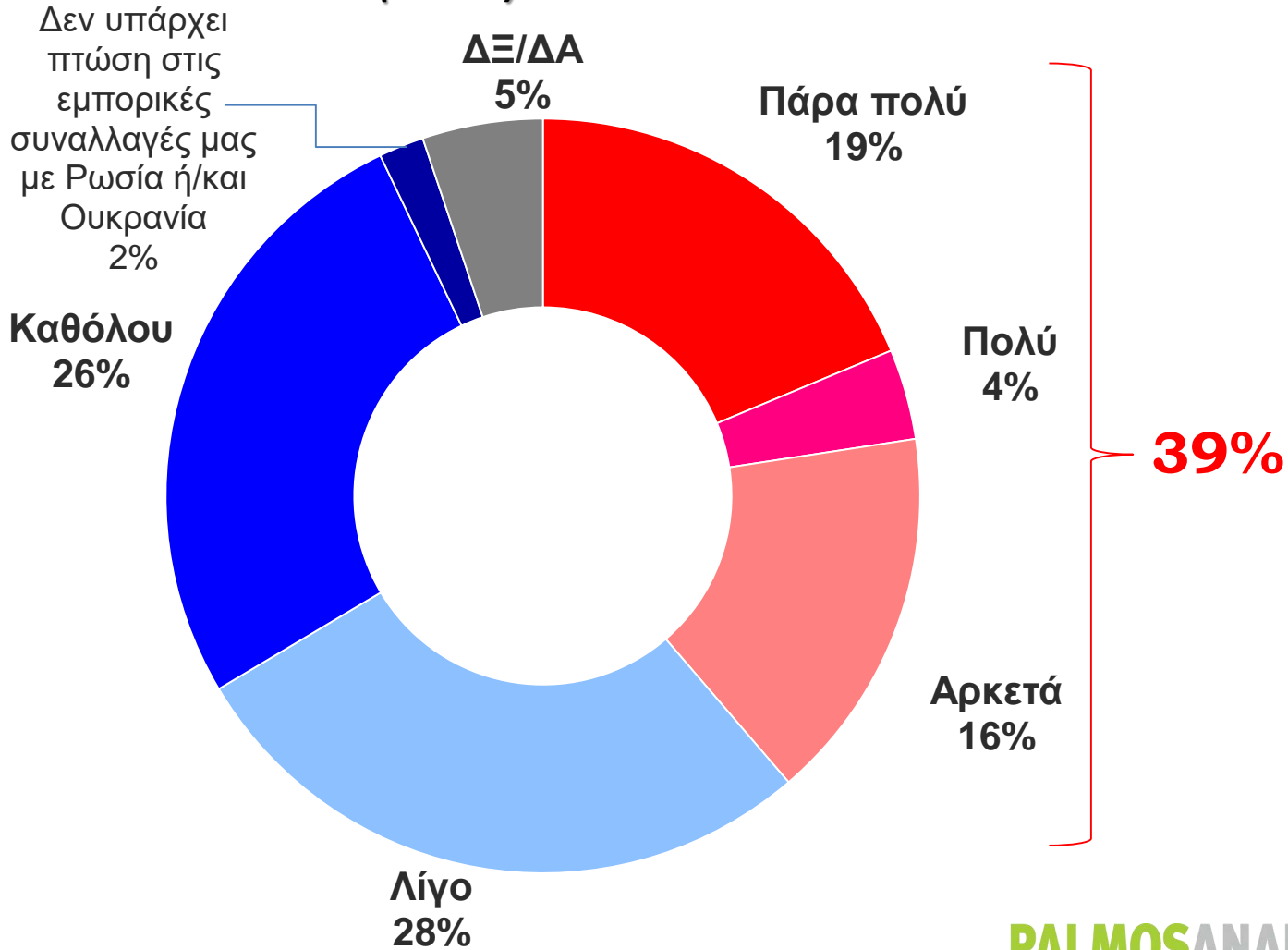
(ΟΣΕΣ ΕΞΑΓΟΥΝ ΠΡΟΣ ΡΩΣΙΑ Ή ΟΥΚΡΑΝΙΑ, N= 119)

«Η τυχόν πτώση των εμπορικών σας συναλλαγών με Ρωσία ή/και Ουκρανία, πόσο πιστεύετε ότι θα επηρεάσει τη βιωσιμότητα της επιχείρησής σας;»

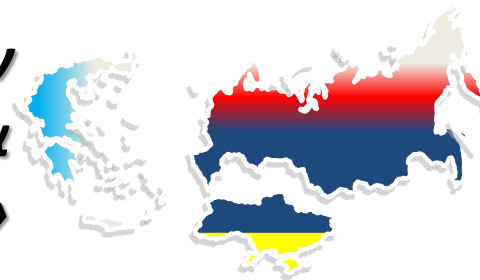

(N= 155)

«Η τυχόν πτώση των εμπορικών σας συναλλαγών με Ρωσία ή/και Ουκρανία, πόσο πιστεύετε ότι θα επηρεάσει τη βιωσιμότητα της επιχείρησής σας;»

(N= 155)

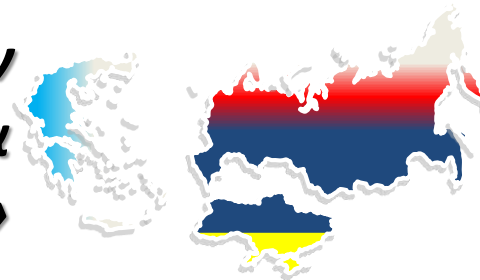
ΑΝΑ ΠΕΡΙΟΧΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ

Column % Count	ΑΤΤΙΚΗ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ/ ΝΟΤΙΑ ΕΛΛΑΔΑ*	ΒΟΡΕΙΑ ΕΛΛΑΔΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Πάρα πολύ	5%	7%	30%	19%
Πολύ	2%	0%	6%	4%
Αρκετά	12%	15%	20%	16%
Λίγο	34%	44%	18%	28%
Καθόλου	37%	22%	23%	26%
Δεν υπάρχει πτώση στις εμπορικές συναλλαγές μας με Ρωσία ή/και Ουκρανία	5%	0%	1%	2%
ΔΞ/ΔΑ	5%	11%	3%	5%

«Η τυχόν πτώση των εμπορικών σας συναλλαγών με Ρωσία ή/και Ουκρανία, πόσο πιστεύετε ότι θα επηρεάσει τη βιωσιμότητα της επιχείρησής σας;»

(N= 155)

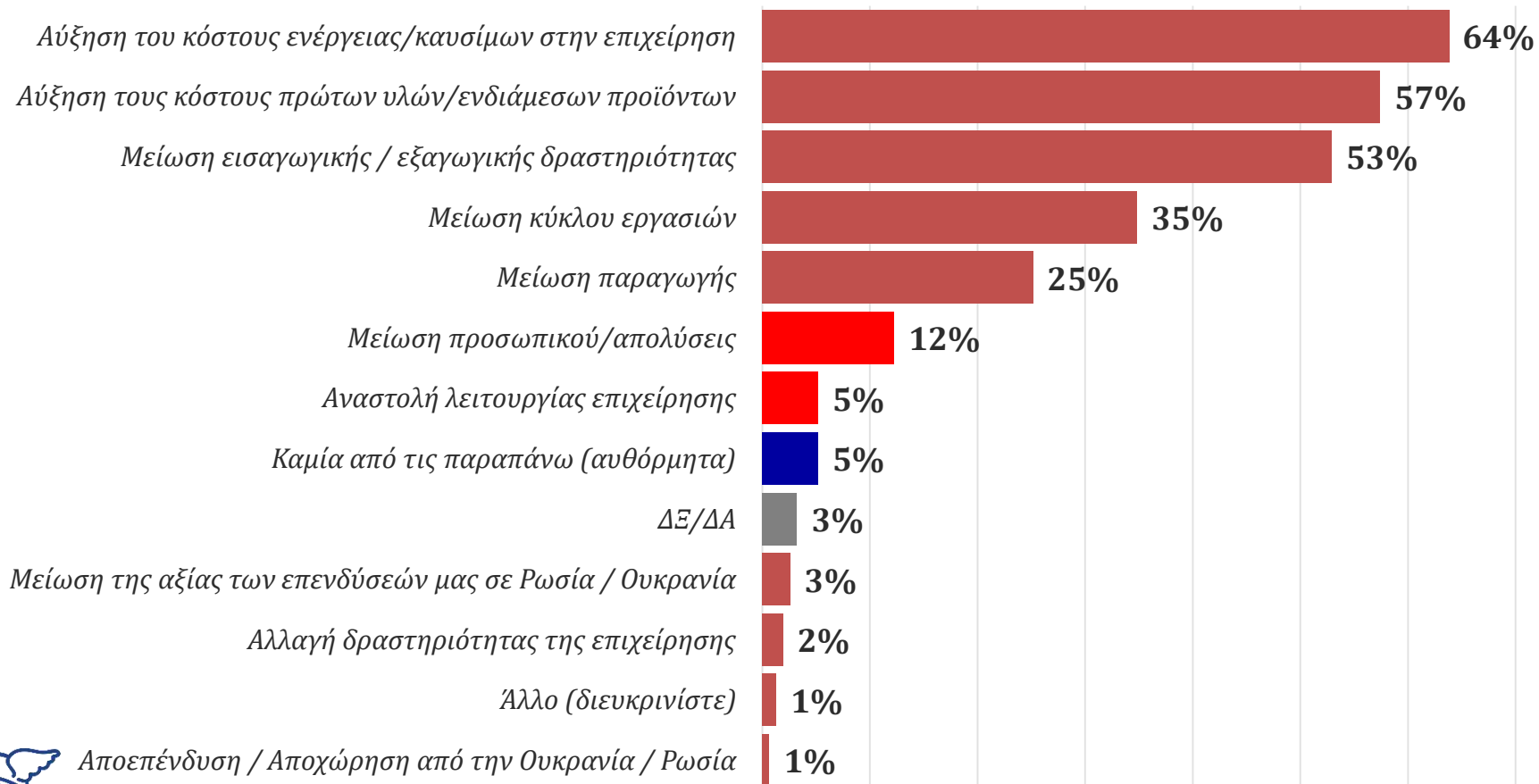
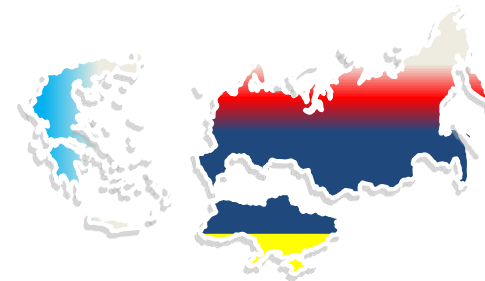

ΑΝΑ ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ (ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ)

Column % Count	1-10	11-50	51 και πάνω	ΣΥΝΟΛΟ
Πάρα πολύ	39%	9%	7%	19%
Πολύ	4%	4%	4%	4%
Αρκετά	15%	20%	13%	16%
Λίγο	20%	38%	24%	28%
Καθόλου	17%	25%	40%	26%
Δεν υπάρχει πτώση στις εμπορικές συναλλαγές μας με Ρωσία ή/και Ουκρανία	4%	0%	2%	2%
ΔΞ/ΔΑ	2%	5%	9%	5%

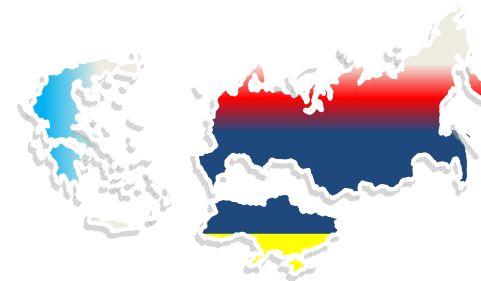

**«Σε γενικές γραμμές, ποιες από τις παρακάτω θεωρείτε ότι είναι οι βασικές επιπτώσεις του πολέμου στην Ουκρανία, στην επιχείρησή σας;»
(πολλαπλή επιλογή, επιλέξτε όσα ισχύουν)
(N= 155)**

Αποεπένδυση / Αποχώρηση από την Ουκρανία / Ρωσία

**«Σε γενικές γραμμές, ποιες από τις παρακάτω θεωρείτε ότι είναι οι βασικές επιπτώσεις του πολέμου στην Ουκρανία, στην επιχείρησή σας;»
(πολλαπλή επιλογή, επιλέξτε όσα ισχύουν)
(N= 155)**

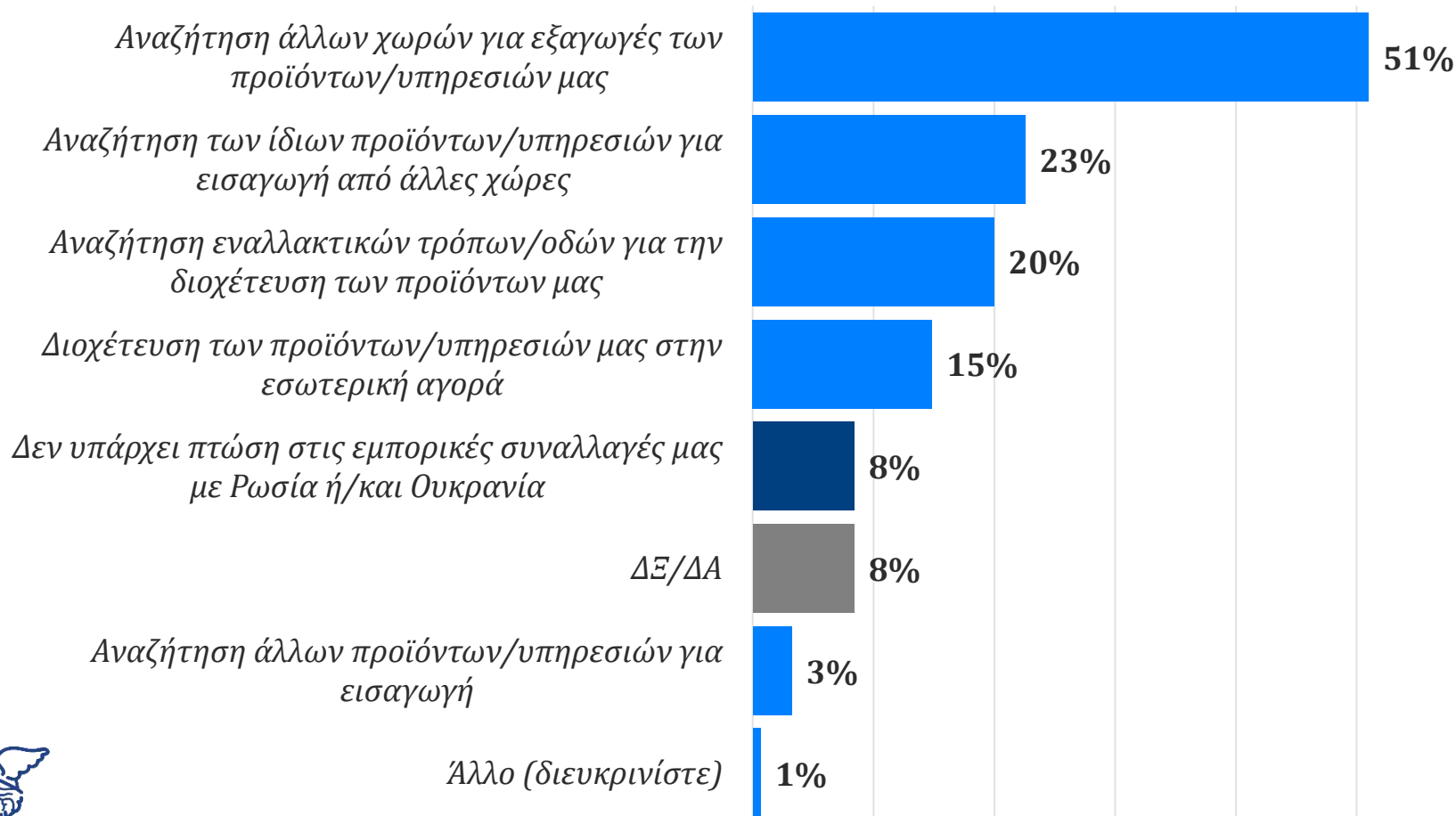
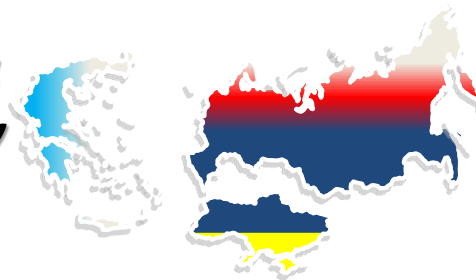
ΑΝΑ ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ (ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ)

Column % Count	1-10	11-50	51 και πάνω	ΣΥΝΟΛΟ
Καμία από τις παραπάνω (αυθόρμητα)	2%	4%	11%	5%
Μείωση εισαγωγικής / εξαγωγικής δραστηριότητας	61%	50%	47%	53%
Μείωση κύκλου εργασιών	44%	36%	22%	35%
Μείωση παραγωγής	37%	23%	13%	25%
Αύξηση τους κόστους πρώτων υλών/ενδιάμεσων προϊόντων	52%	71%	47%	57%
Αύξηση του κόστους ενέργειας/καυσίμων στην επιχείρηση	61%	75%	53%	64%
Μείωση προσωπικού/απολύσεις	22%	11%	2%	12%
Αλλαγή δραστηριότητας της επιχείρησης	2%	2%	2%	2%
Αναστολή λειτουργίας επιχείρησης	11%	2%	2%	5%
Αποεπένδυση / Αποχώρηση από την Ουκρανία / Ρωσία	2%	0%	0%	1%
Μείωση της αξίας των επενδύσεών μας σε Ρωσία / Ουκρανία	7%	0%	0%	3%
ΔΞ/ΔΑ	6%	0%	4%	3%
Άλλο (διευκρινίστε)	0%	2%	2%	1%

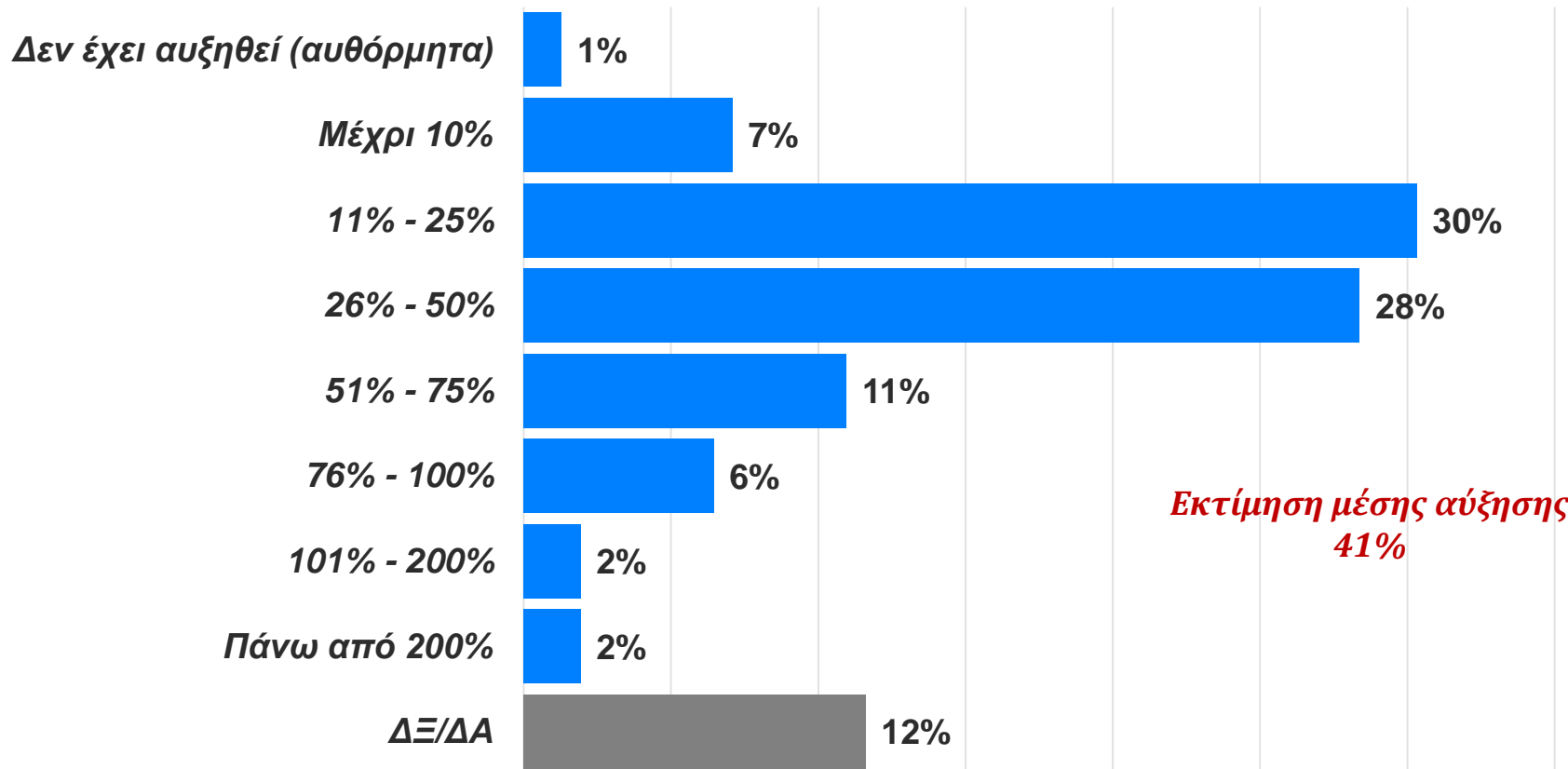
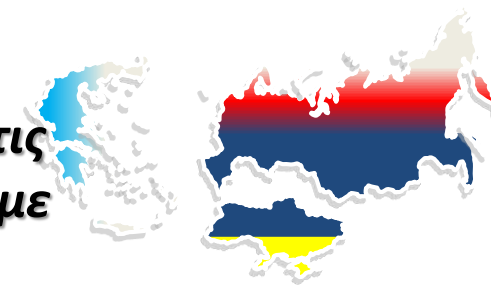

**«Ποια από τα παρακάτω μέτρα σκοπεύετε να λάβετε για να αντιμετωπίσετε την κατάσταση που δημιουργήθηκε από την τυχόν πτώση των εμπορικών συναλλαγών με Ρωσία ή/και Ουκρανία; (πολλαπλή επιλογή, επιλέξτε όσα ισχύουν);»
(N= 155)**

**«Πόσο θα λέγατε ότι έχει αυξηθεί το γενικό κόστος της επιχείρησής σας, από τις ανατιμήσεις στο κόστος ενέργειας, τις πρώτες ύλες/προϊόντα και τον υψηλό πληθωρισμό σε σχέση με το 2021;»
(N= 155)**

**«Σκοπεύετε να λάβετε ή έχετε ήδη λάβει κάποια μέτρα για να αντιμετωπίσετε το αυξημένο κόστος λειτουργίας και αν ΝΑΙ, ποια συγκεκριμένα; (πολλαπλή επιλογή, επιλέξτε όσα ισχύουν)»
(N= 155)**

**«Σκοπεύετε να λάβετε ή έχετε ήδη λάβει κάποια μέτρα για να αντιμετωπίσετε το αυξημένο κόστος λειτουργίας και αν ΝΑΙ, ποια συγκεκριμένα; (πολλαπλή επιλογή, επιλέξτε όσα ισχύουν)»
(N= 155)**

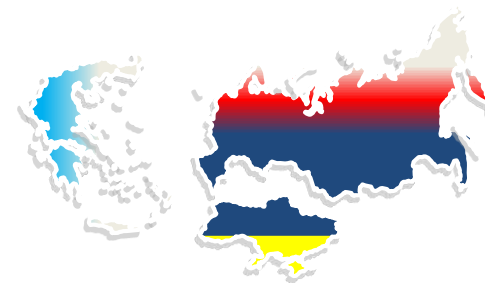
ΑΝΑ ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ (ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ)

Column % Count	1-10	11-50	51 και πάνω	ΣΥΝΟΛΟ
Δεν έχω λάβει / Δεν σκοπεύω να λάβω κάποιο μέτρο	17%	7%	20%	14%
Περιορισμός χρήσης ηλεκτρικού ρεύματος	30%	14%	11%	19%
Περιορισμός χρήσης φυσικού αερίου	9%	2%	4%	5%
Αύξηση τιμών προϊόντων	50%	73%	58%	61%
Αλλαγή προμηθευτών/Αναζήτηση φθηνότερων πρώτων υλών/προϊόντων	11%	41%	22%	25%
Μείωση μισθών/ωρομισθίων	6%	0%	0%	2%
Μείωση προσλήψεων προσωπικού	20%	4%	0%	8%
Απολύσεις προσωπικού	17%	9%	0%	9%
Αναστολή λειτουργίας επιχείρησης	4%	2%	0%	2%
ΔΞ/ΔΑ	7%	7%	11%	8%
Άλλο (διευκρινίστε)	2%	0%	0%	1%

«Σκοπεύετε να αυξήσετε/αυξήσατε τις τιμές των προϊόντων σας και αν ΝΑΙ σε τι ποσοστό;»

(N= 155)

Δεν θα τις αυξήσουμε/αυξήσαμε (αυθόρμητα)

25%

Μέχρι 10%

24%

11% - 20%

21%

21% - 30%

9%

31% - 50%

6%

51% - 75%

1%

76% - 100%

3%

Πάνω από 100%

0%

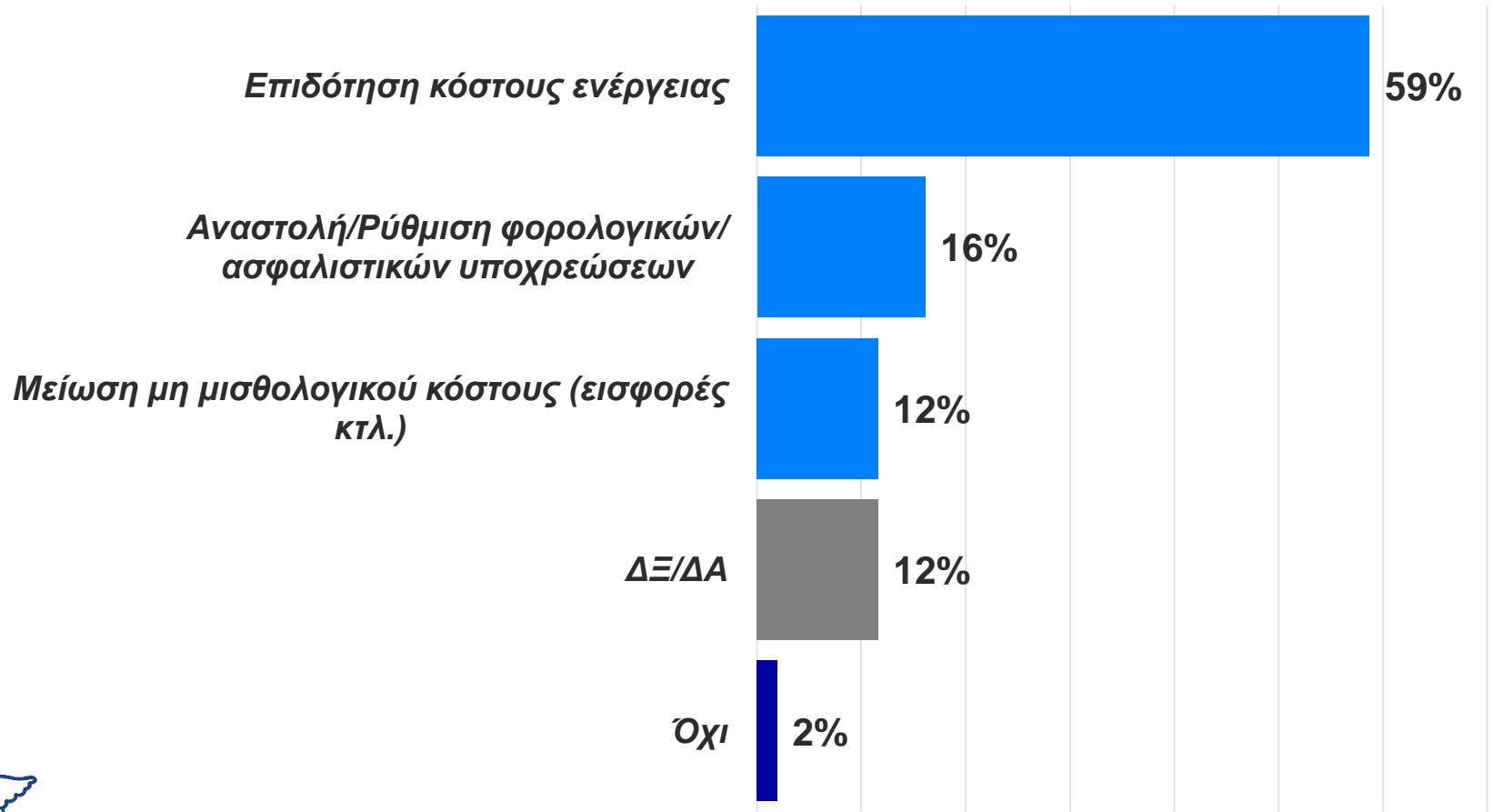
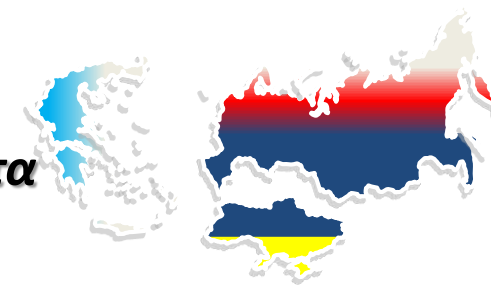
ΔΞ/ΔΑ

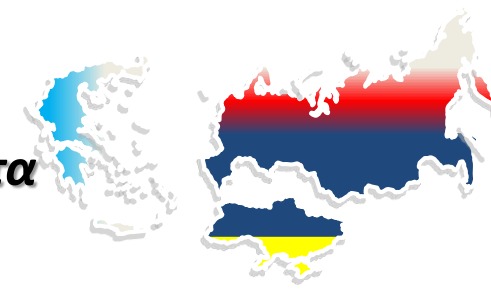
12%

*Εκτίμηση μέσης αύξησης
19%
(14% στο σύνολο)*

**«Θεωρείτε ότι είναι αναγκαίο κάποιο μέτρο στήριξης των επιχειρήσεων που είχαν εισαγωγική/εξαγωγική δραστηριότητα από τις επιπτώσεις του πολέμου στην Ουκρανία;»
(N= 155)**

**«Θεωρείτε ότι είναι αναγκαίο κάποιο μέτρο στήριξης των επιχειρήσεων που είχαν εισαγωγική/εξαγωγική δραστηριότητα από τις επιπτώσεις του πολέμου στην Ουκρανία;»
(N= 155)**

ΑΝΑ ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ (ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ)

	Column % Count	1-10	11-50	51 και πάνω	ΣΥΝΟΛΟ
Επιδότηση κόστους ενέργειας		50%	70%	56%	59%
Μείωση μη μισθολογικού κόστους (εισφορές κτλ.)		15%	11%	9%	12%
Αναστολή/Ρύθμιση φορολογικών/ ασφαλιστικών υποχρεώσεων		28%	9%	11%	16%
Όχι		2%	0%	4%	2%
ΔΞ/ΔΑ		6%	11%	20%	12%

ΒΑΣΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ #1

- ❑ Έμφαση στη Βόρεια Ελλάδα και σε συγκεκριμένους κλάδους δραστηριότητας
- ❑ Κάθετη πτώση εισαγωγικής και εξαγωγικής δραστηριότητας σε σχέση με τις δύο εμπόλεμες χώρες
- ❑ Περιορισμένος ο κίνδυνος «σκληρών» συνεπειών (απολύσεις, αναστολή λειτουργίας), εντοπίζεται κυρίως στις μικρές επιχειρήσεις και σε συγκεκριμένους κλάδους
- ❑ Αναζήτηση εναλλακτικών χωρών ή εναλλακτικών οδών/ τρόπων για την εισαγωγή/εξαγωγή ή διοχέτευση προϊόντων στην εσωτερική αγορά τα βασικά μέτρα που λαμβάνουν οι επιχειρήσεις
- ❑ Αύξηση τιμών προϊόντων πάνω από τα επίπεδα του τρέχοντος πληθωρισμού για την αντιμετώπιση αυξημένου κόστους των επιχειρήσεων (ενέργεια, πρώτες ύλες κτλ)
- ❑ Επιδότηση κόστους ενέργειας το δημοφιλέστερο μέτρο στήριξης, αναστολή φορολογικών/ ασφαλιστικών υποχρεώσεων ζητούν οι μικρές επιχειρήσεις

Έρευνα Φορέων – Key points

□ Εκπρόσωπος ΣΕΒΕ:

- ❖ «...η διάρκεια του πολέμου και οι επακόλουθες εξελίξεις θα επηρεάσουν σε μεγάλο βαθμό την πορεία των ελληνικών εξαγωγών προς τις δύο χώρες...»
- ❖ «...οι επιχειρήσεις που θα χάσουν τις αγορές της Ρωσίας και της Ουκρανίας θα μπορούσαν να υποστηριχτούν με κίνητρα συμμετοχής τους σε διεθνείς εκθέσεις άλλων χωρών... ή με σύναψη συμφωνιών με νέες χώρες για την προώθηση των διμερών μας εμπορικών σχέσεων σε συγκεκριμένους κλάδους...»
- ❖ «...στην παρούσα φάση, η βιωσιμότητα των επιχειρήσεων δεν πλήττεται και εκτιμώ ότι αυτό δεν θα συμβεί ούτε στο προσεχές μέλλον... αν η κατάσταση συνεχιστεί για μεγάλο χρονικό διάστημα και δεν υπάρξει η κατάλληλη υποστήριξη, τότε πράγματι η βιωσιμότητα κάποιων μικρομεσαίων εξαγωγικών επιχειρήσεων θα απειληθεί...»

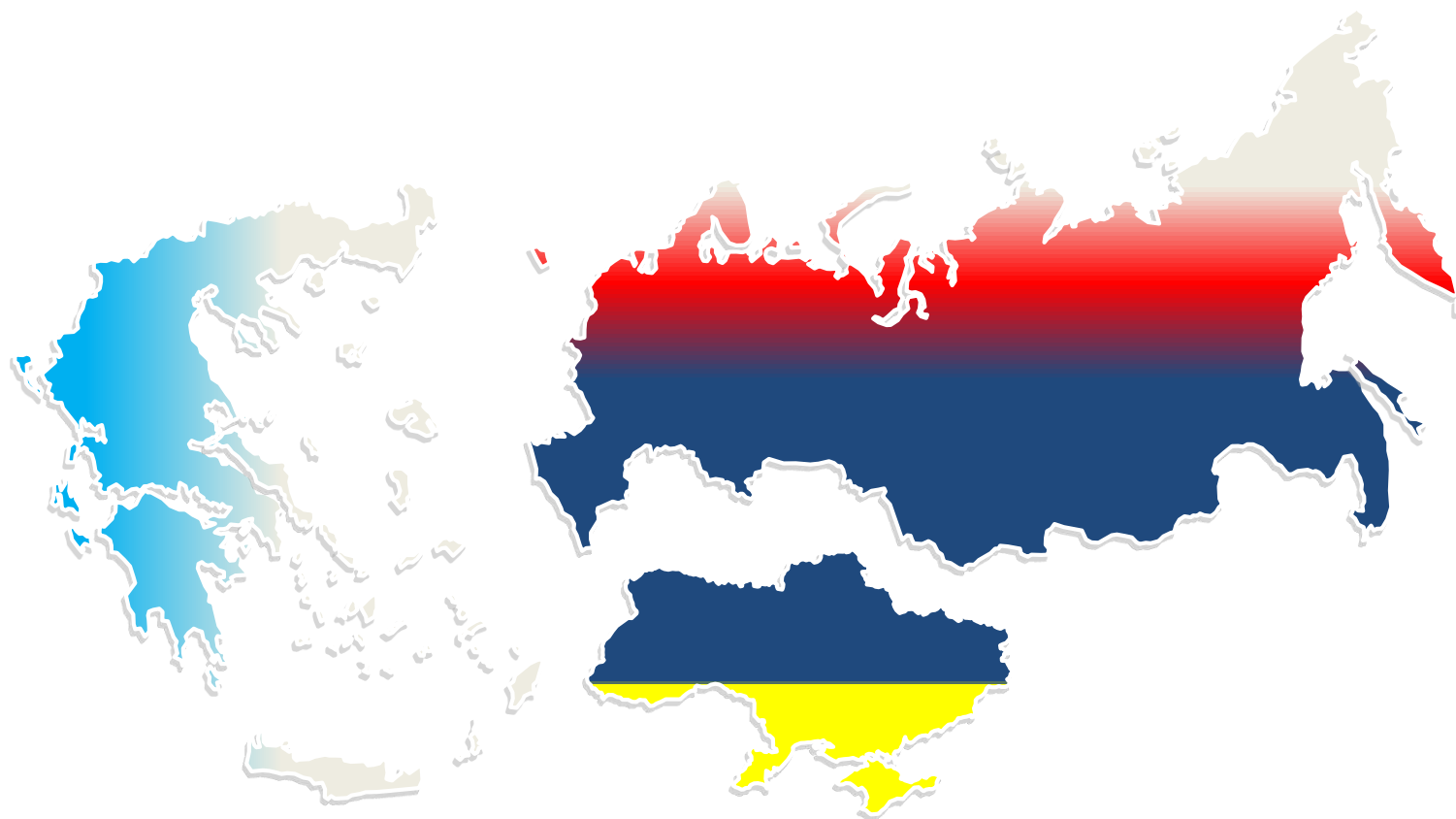
□ Εκπρόσωπος Συνδέσμου Γουνοποιών Καστοριάς:

- ❖ «**Η δραστηριότητα της γούνας είναι 100% εξαγωγική.** Υπάρχουν 1.300 επιχειρήσεις με εγγεγραμμένους (ασφαλισμένους) 2.025 εργάτες, που εντοπίζονται κυρίως στο Δήμο Βοίου και Ν. Καστοριάς.»
- ❖ «...χονδρικά, **το 95% των εξαγωγών διοχετεύεται στη Ρωσία**, αλλά και το υπόλοιπο 5% οδεύει στη Ρωσία, μέσω τριγωνικών πωλήσεων.»
- ❖ «...**το βασικό είναι να αρθούν οι κυρώσεις προς τη Ρωσία** γιατί και να σταματήσει ο πόλεμος, εάν δεν μπορούμε να εξαγάγουμε, δεν θα έχει κανένα νόημα... Ήδη ένα σοβαρό ποσοστό του πελατολογίου μας έχει ήδη πάει στην Τουρκία.»

□ Εκπρόσωπος ΕΒΕΘ:

- ❖ «...**δεν εμφανίζεται για τις άμεσες επιπτώσεις κάποια ιδιαίτερη πίεση εκ μέρους των μελών...**»
- ❖ «**Οι Ελληνικές επιχειρήσεις που είχαν σχέσεις με τη Ρωσία θα πρέπει να βρουν εναλλακτικές αγορές και κυρίως σε χώρες με μεγάλη γεωπολιτική σταθερότητα.**»

ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Επιπτώσεις σε Ελληνικές τουριστικές επιχειρήσεις

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

PALMOSANALYSIS
MARKET RESEARCH | WEB DEVELOPMENT | CONSULTING

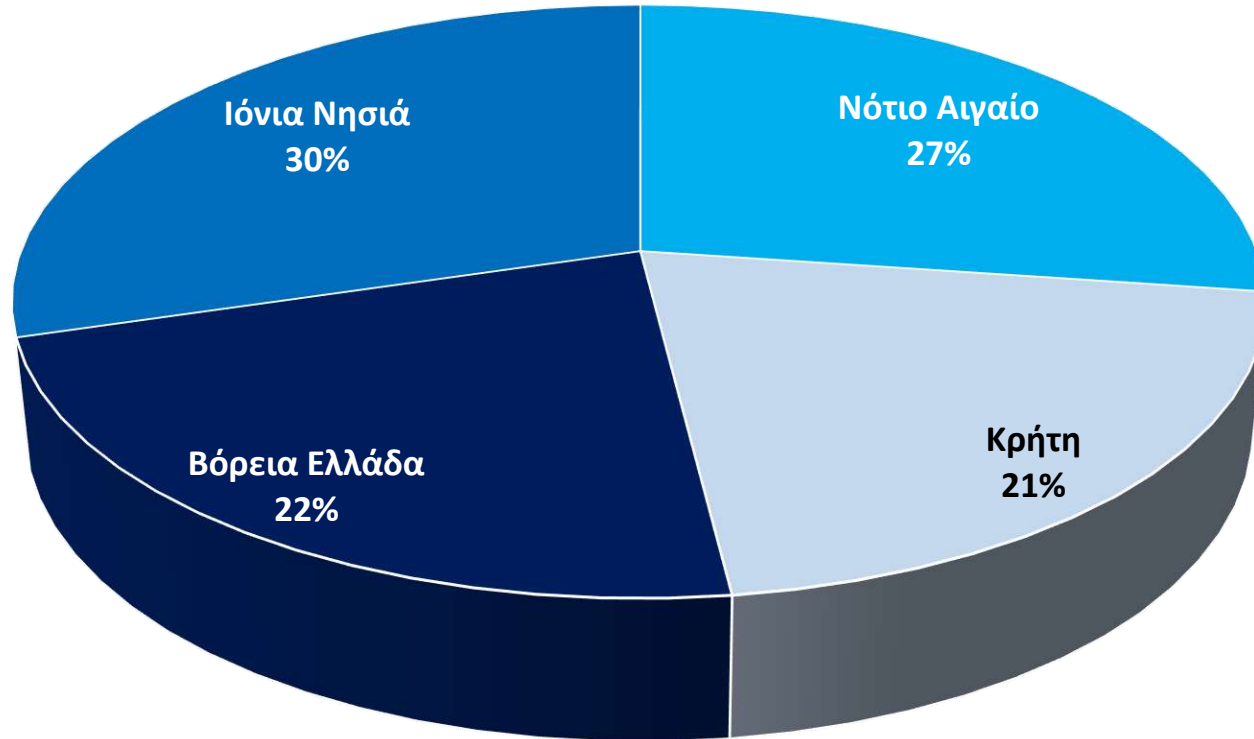
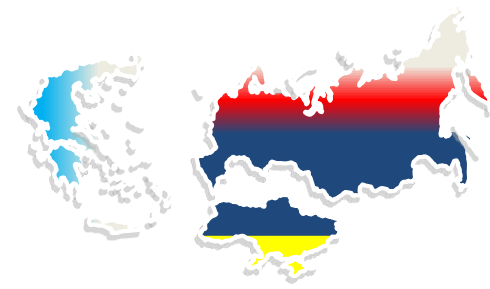
ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

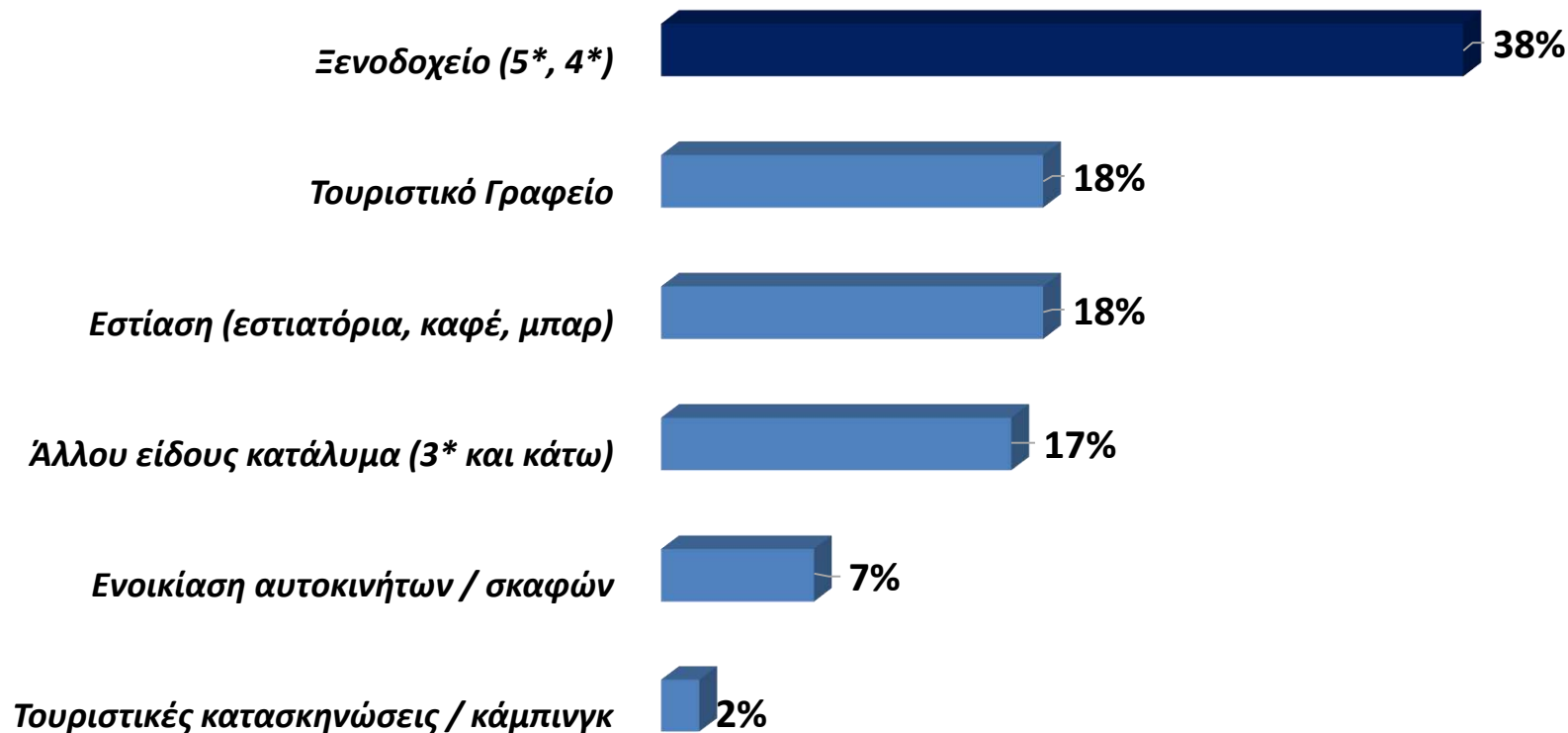
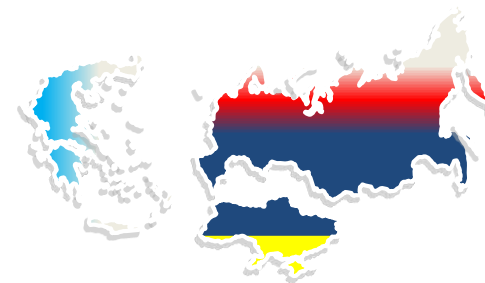
ΕΝΤΟΛΕΑΣ:	<i>ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ</i>
ΠΕΡΙΟΔΟΣ:	<i>16 – 19 ΜΑΪΟΥ 2022</i>
ΜΕΘΟΔΟΣ:	<i>ΣΤΡΩΜΑΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΠΟΣΟΣΤΩΣΕΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΙΔΟΣ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΕΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΕΣ/ ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΤΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ CATI (Computer Assisted Telephone Interviewing)</i>
ΠΕΡΙΟΧΗ:	<i>ΚΡΗΤΗ, ΒΟΡΕΙΑ ΕΛΛΑΔΑ, ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ, ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ</i>
ΔΕΙΓΜΑ:	<i>331 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ</i>
ΜΕΓΙΣΤΟ ΣΦΑΛΜΑ:	<i>±5,4% ΜΕ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ 95%</i>

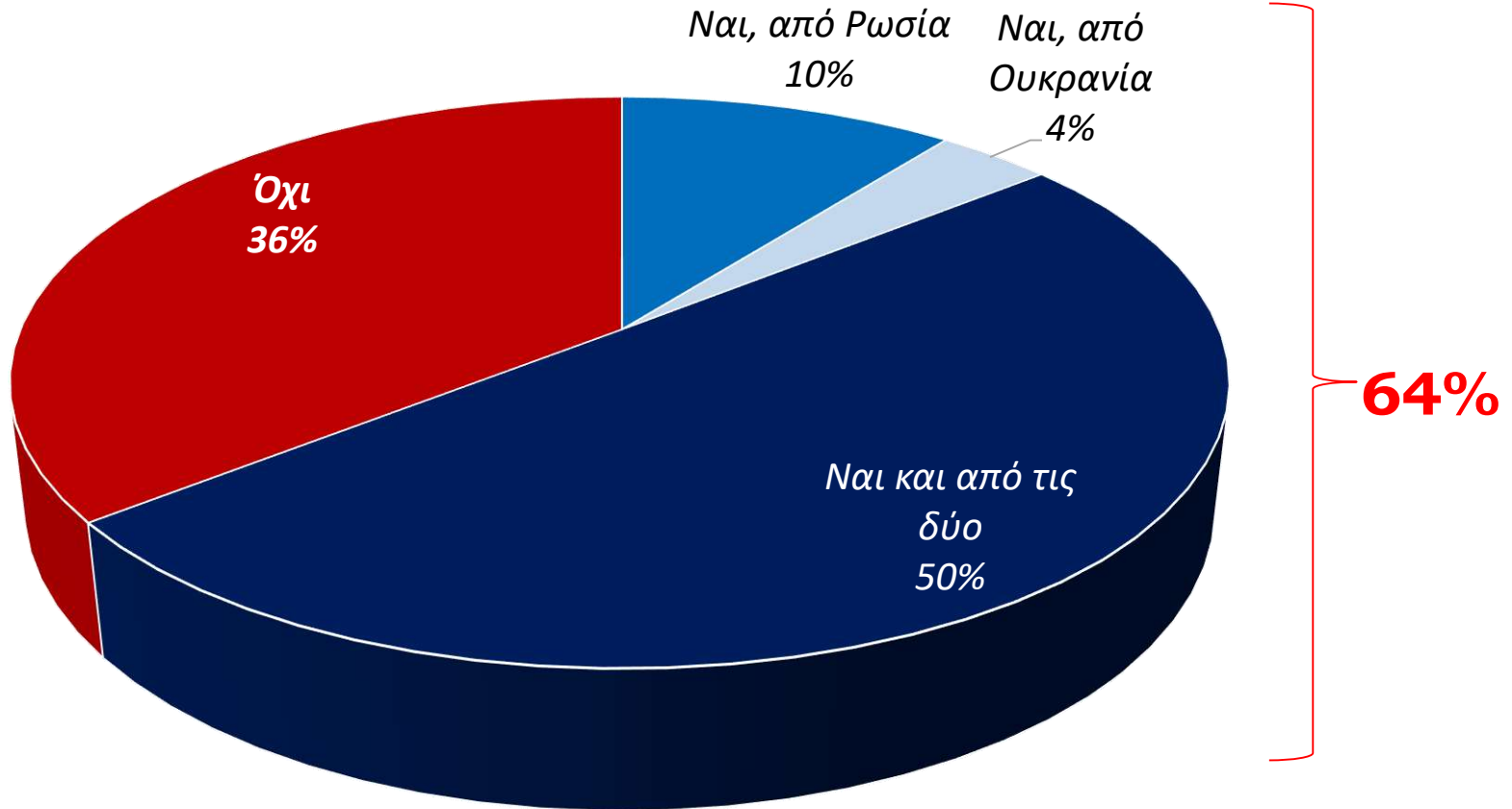
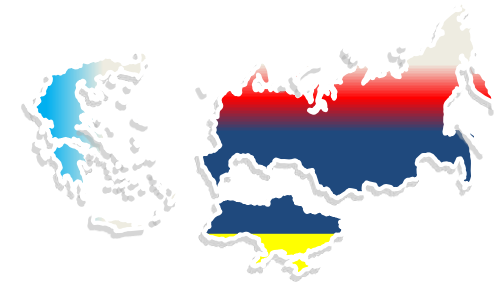
«Πού βρίσκεται η έδρα της επιχείρησής σας;» (N=331)

«Σε ποια κατηγορία ανήκει η επιχείρησή σας;» (N=331)

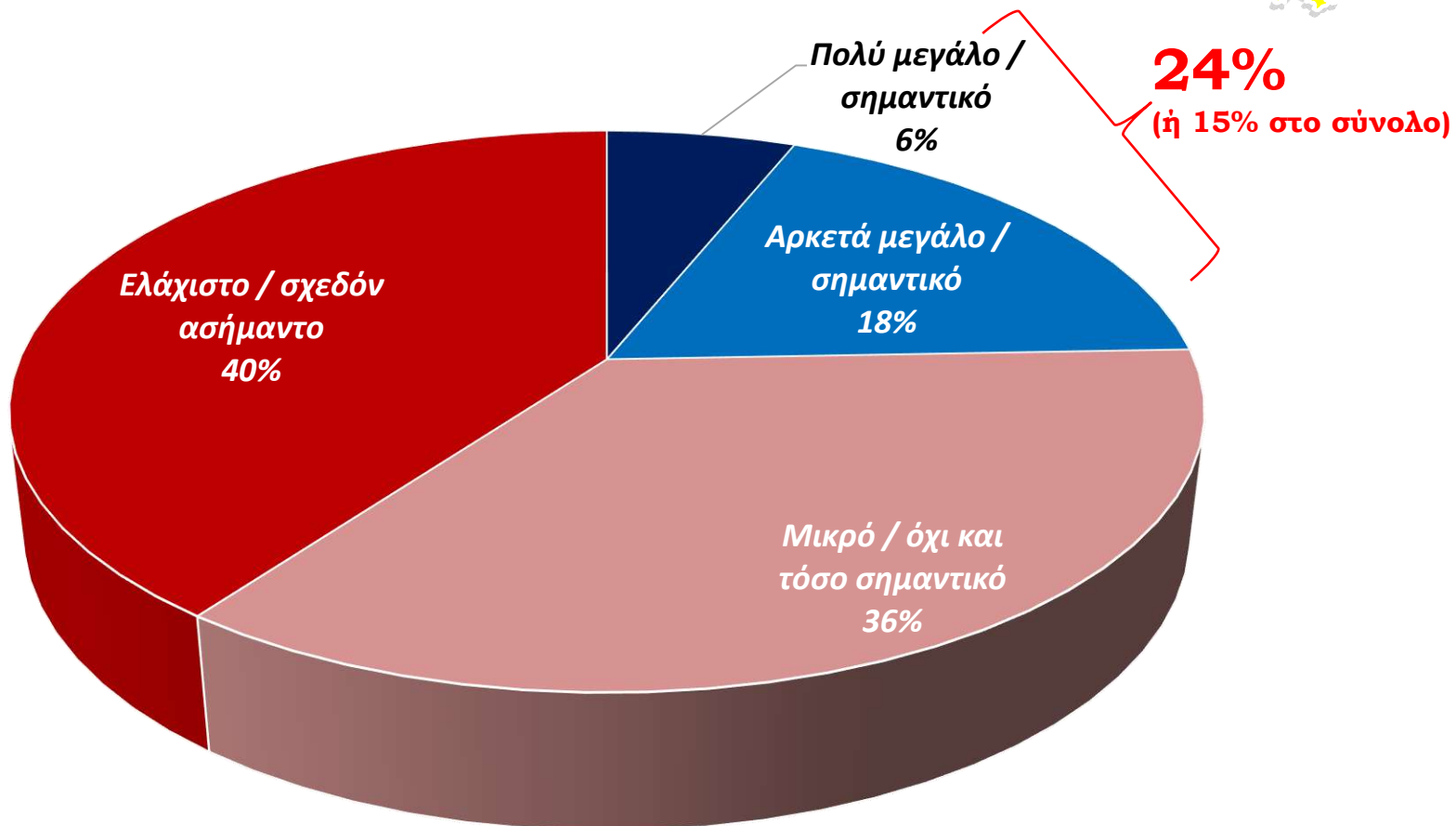
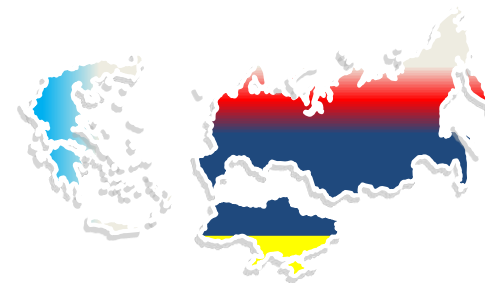

**«Η επιχείρησή σας, είχε στο πελατολόγιό της
μέχρι το 2021 τουρίστες ή επισκέπτες από
Ρωσία ή / και Ουκρανία;»
(N= 331)**

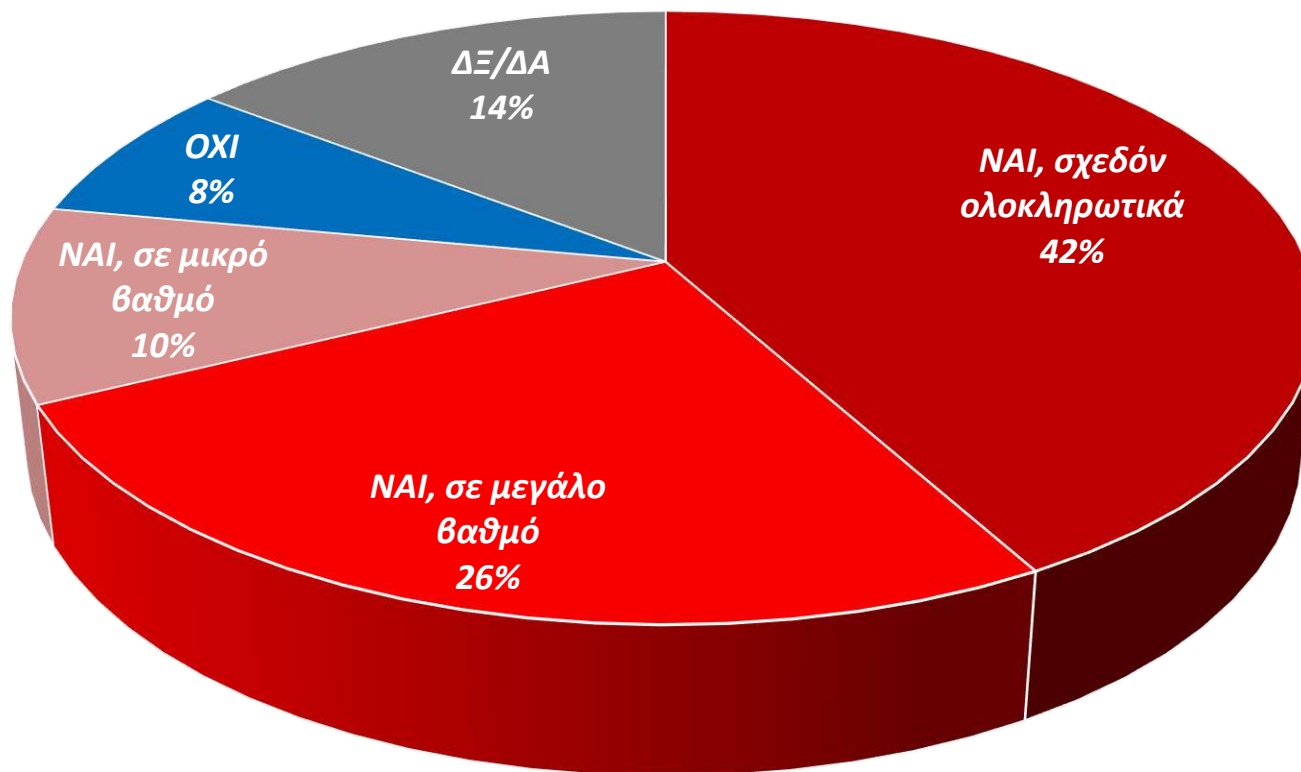
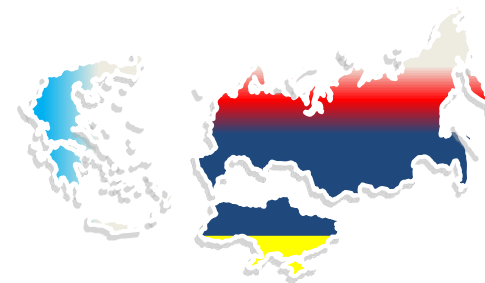
«Σε ποιο βαθμό;»

(Όσοι απάντησαν ότι έχουν τουρίστες είτε από τη Ρωσία, είτε από την Ουκρανία, είτε και από τις δύο χώρες - N= 213)

**«Ο πόλεμος Ρωσίας – Ουκρανίας, έχει ανακόψει και αν
ναι, σε ποιο βαθμό, το ρεύμα τουριστών (Ρώσων και
Ουκρανών) προς τη χώρα μας για το φετινό καλοκαίρι;»**

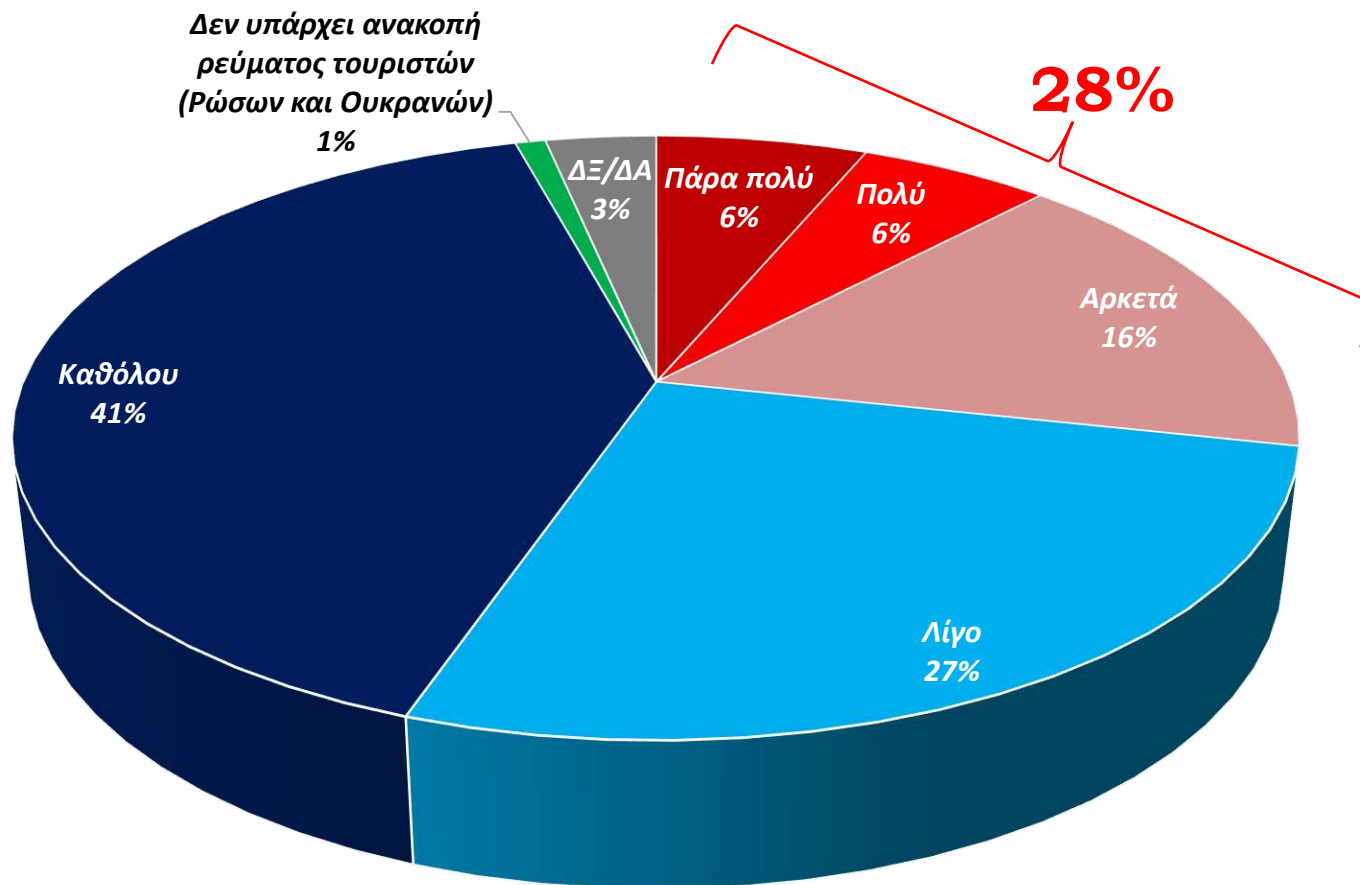
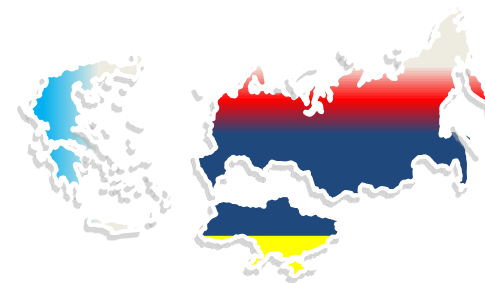
(N= 331)

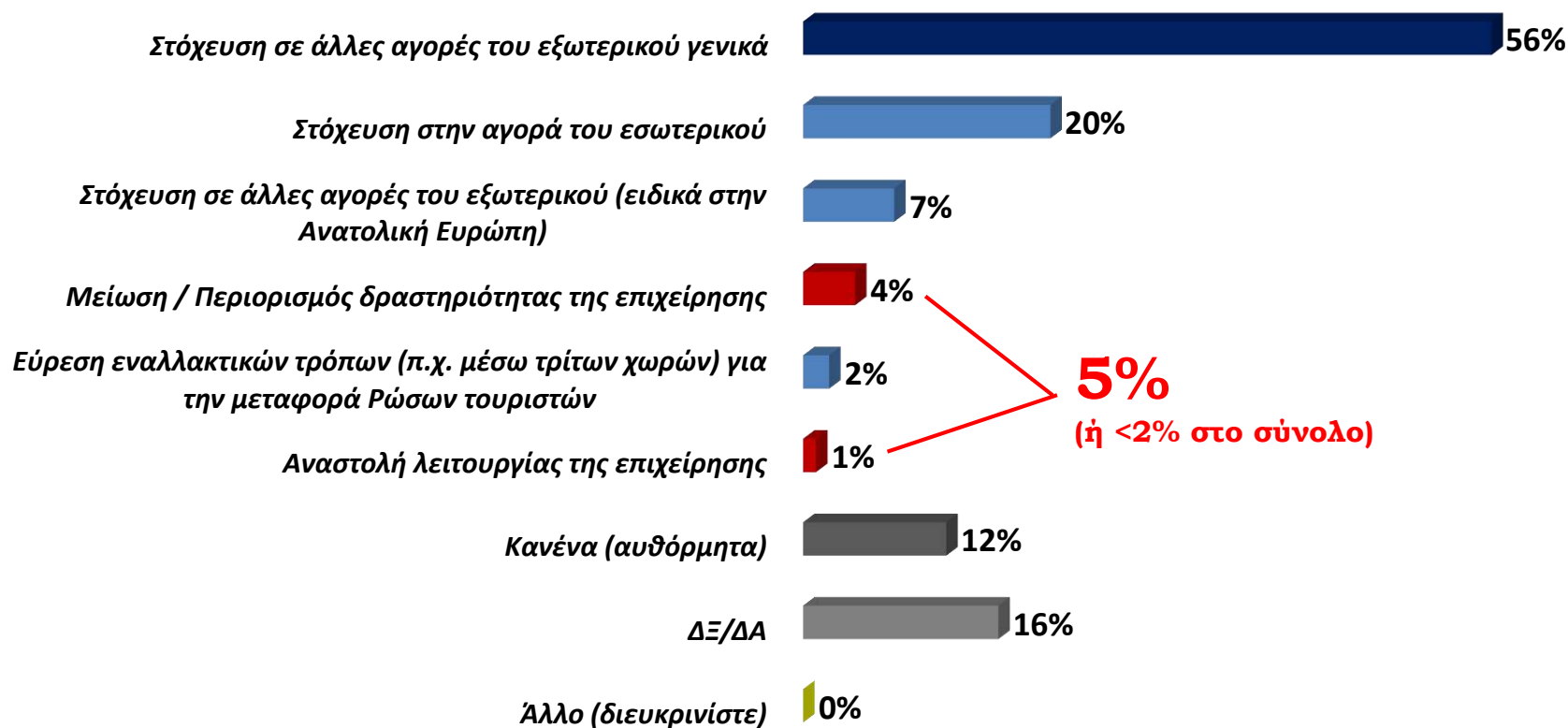
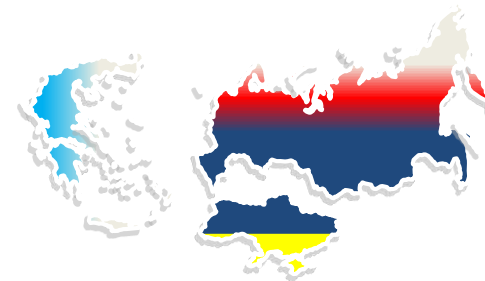

«Η πιθανή ανακοπή του ρεύματος τουριστών (Ρώσων και Ουκρανών) προς τη χώρα μας, πόσο θεωρείτε ότι έχει πλήξει / θα πλήξει οικονομικά την επιχείρησή σας;»

(N= 331)

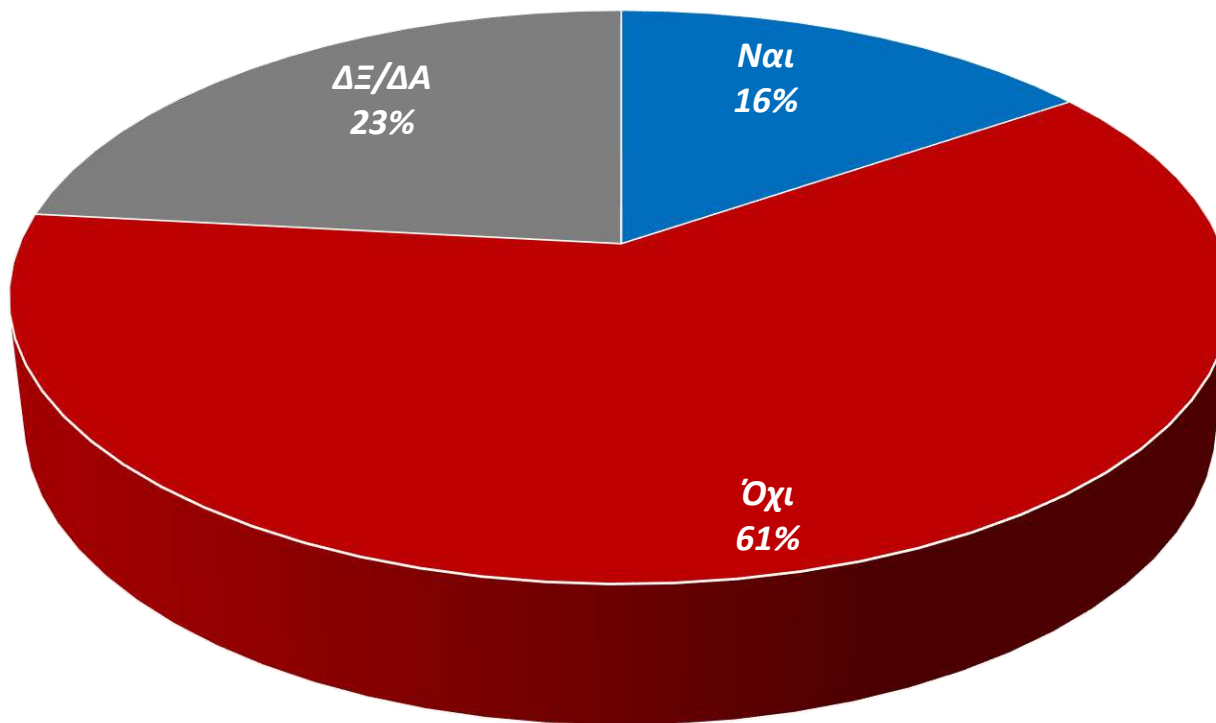
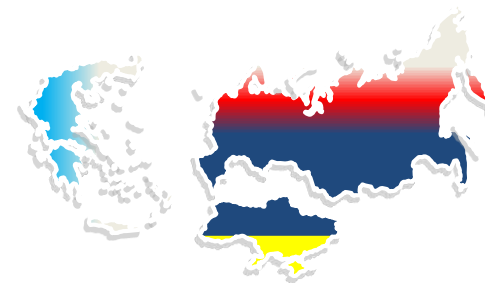

«Με ποιον / ποιους τρόπους σκοπεύετε να αναπληρώσετε / αναπληρώσατε τις απώλειες από την μειωμένη έλευση τουριστών από Ρωσία / Ουκρανία;»
(Όσοι απάντησαν 'Πάρα πολύ', 'Πολύ' ή 'Αρκετά' στην προηγούμενη ερώτηση –
- πολλαπλή επιλογή - N= 94)

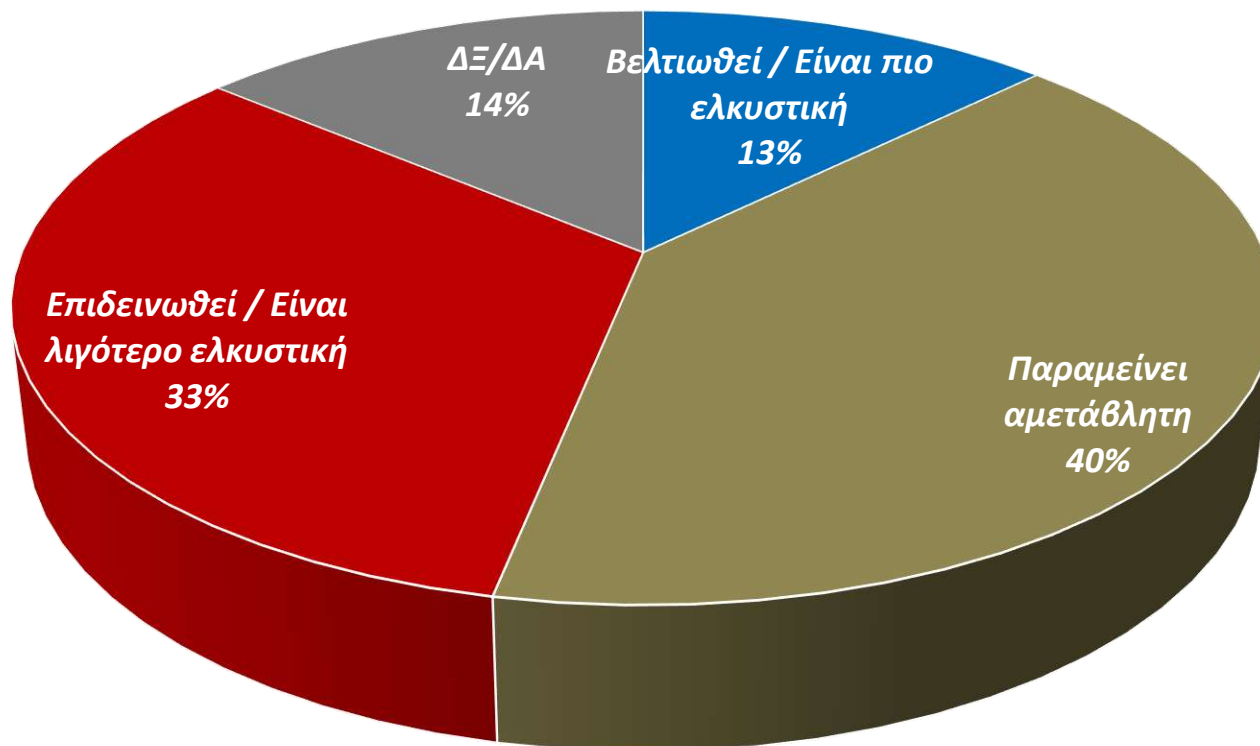
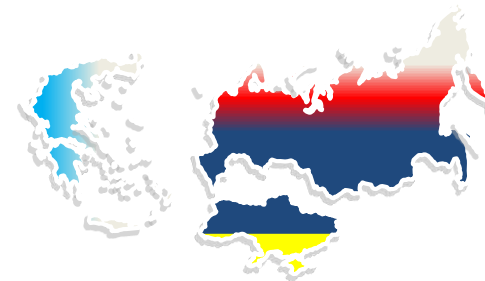
«Έχετε ως επιχείρηση ή γνωρίζετε αν υπάρχουν συνεργασίες με ταξιδιωτικά γραφεία και tour operators για τη χρήση εναλλακτικών τρόπων (π.χ. μέσω αεροδρομίων τρίτων χωρών ή γειτονικών χωρών) για τη μεταφορά Ρώσων τουριστών στην περιοχή σας;»

(N= 331)

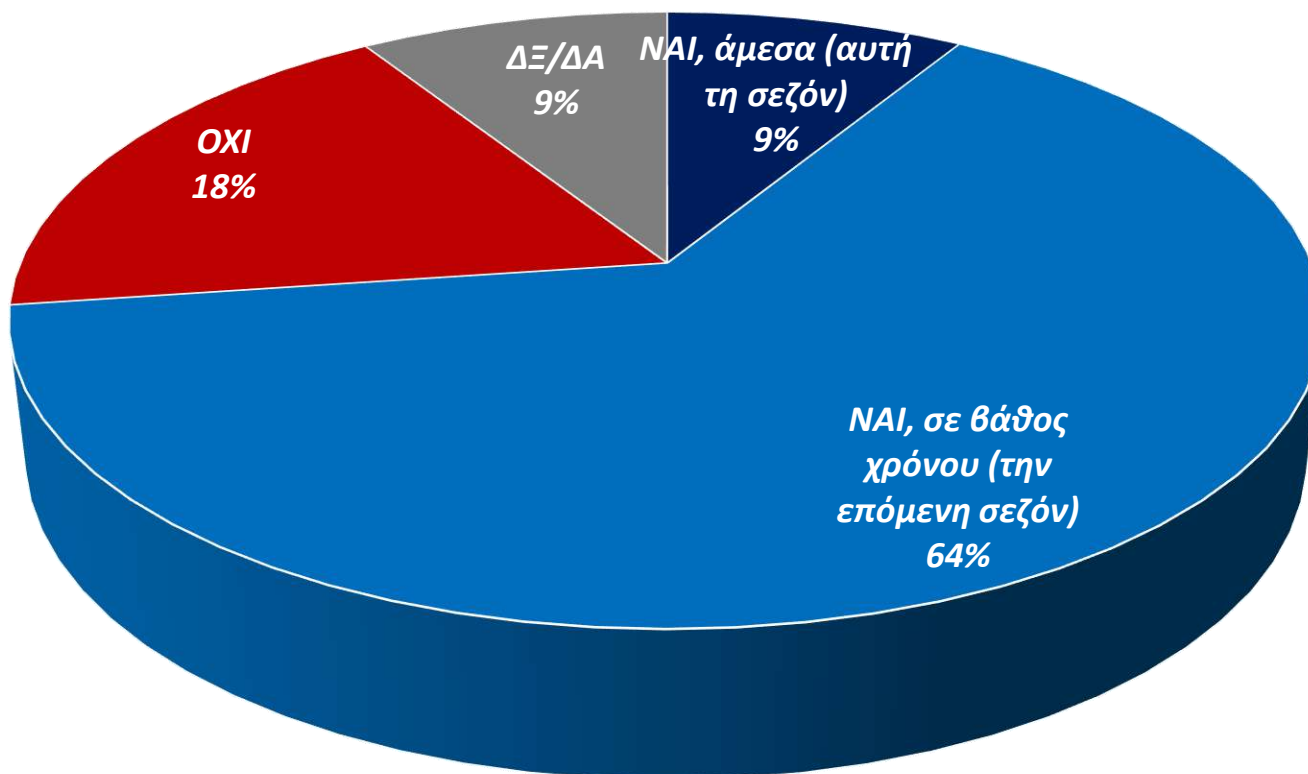
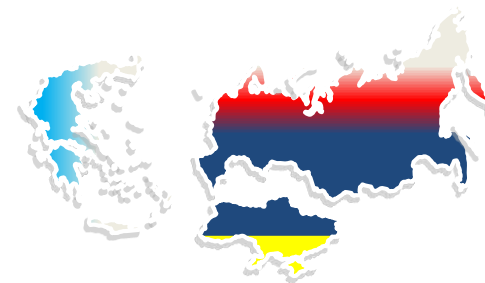

«Από την εμπειρία σας και την επαφή σας με ταξιδιωτικά γραφεία και tour operators που μεταφέρουν Ρώσους τουρίστες και επισκέπτες στην Ελλάδα, θεωρείτε ότι η εικόνα της Ελλάδας ως τουριστικού προορισμού μετά την έναρξη του πολέμου έχει:»

(N= 331)

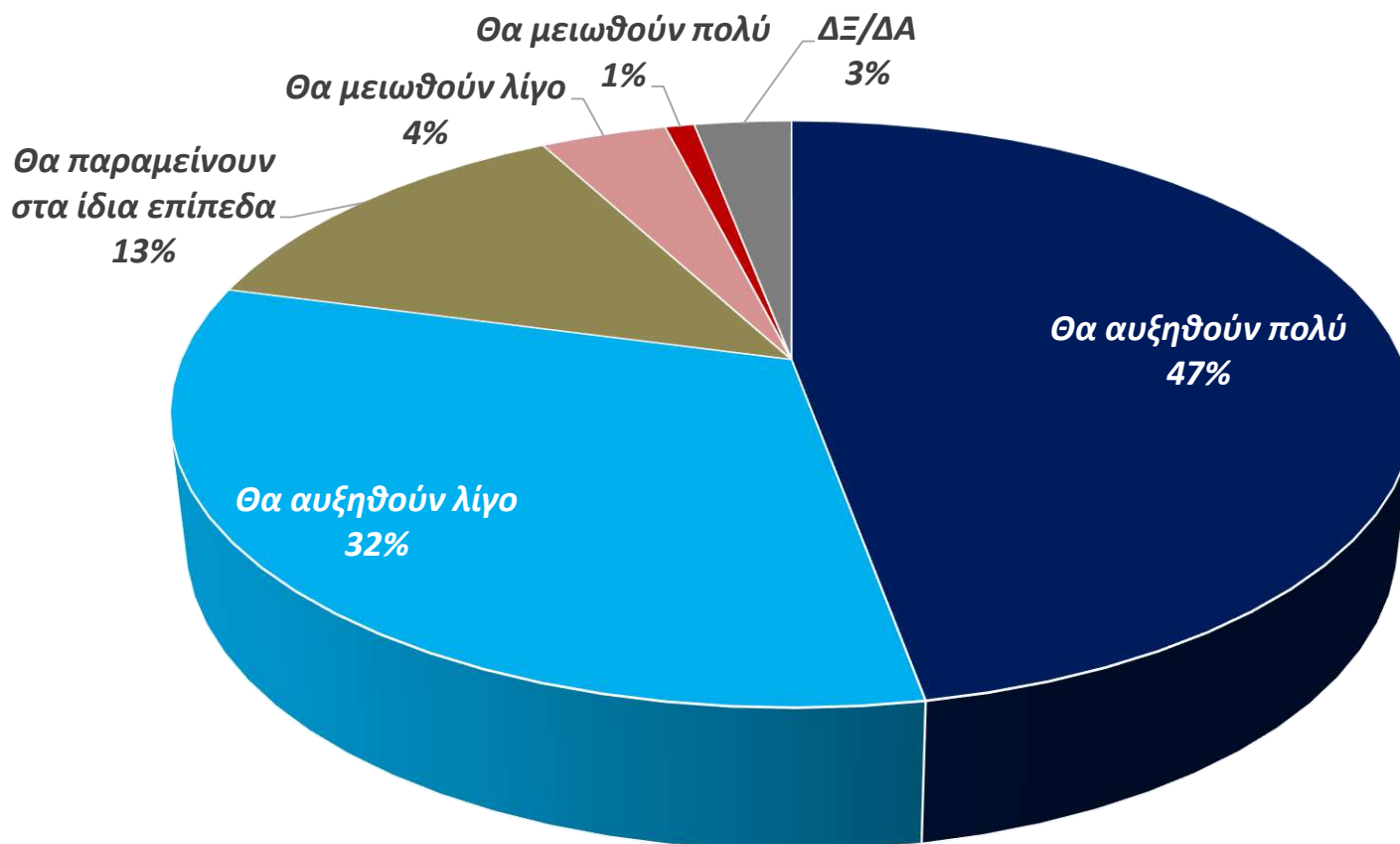
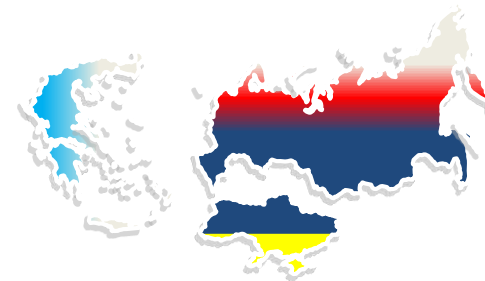

**«Θεωρείτε ότι η λήξη του πολέμου στην Ουκρανία, θα
αποκαταστήσει τη ροή τουριστών από τη Ρωσία στο
επίπεδο των προηγούμενων ετών;»
(N= 331)**

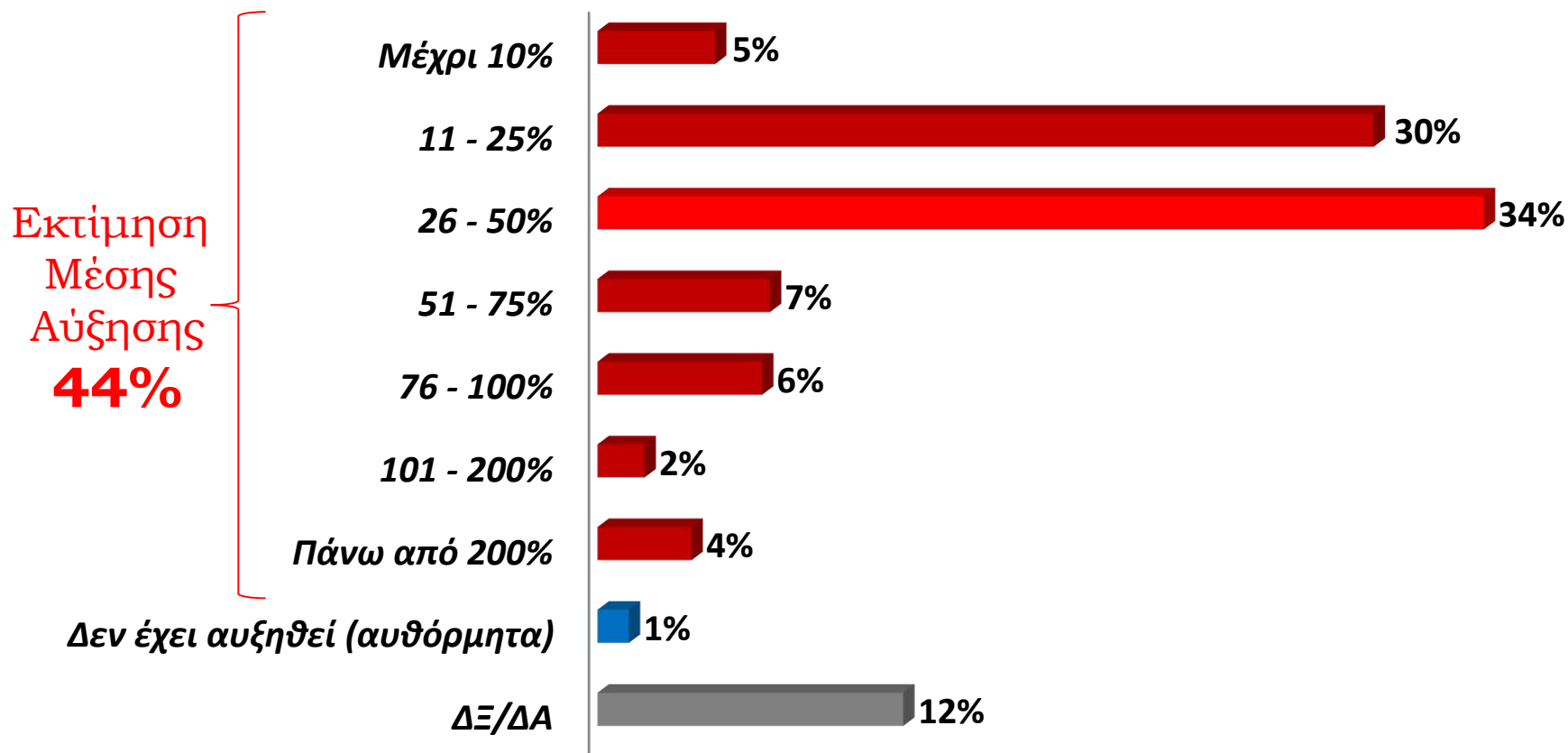
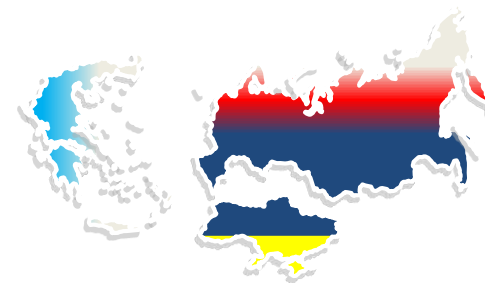

«Γενικότερα, πώς προβλέπετε ότι θα κινηθούν οι αφίξεις τουριστών από το εξωτερικό (ανεξαρτήτως προέλευσης) το φετινό καλοκαίρι σε σχέση με το 2021;»

(N= 331)

**«Πόσο θα λέγατε ότι έχει αυξηθεί το γενικό κόστος της επιχείρησής σας, από τις ανατιμήσεις στο κόστος ενέργειας και τον υψηλό πληθωρισμό σε σχέση με το 2021;»
(N= 331)**

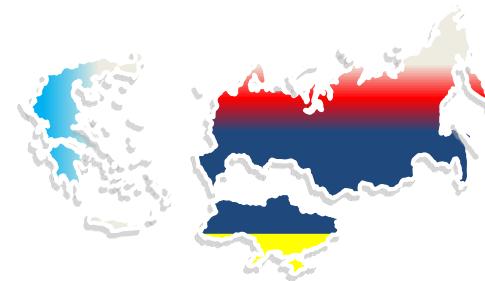

**«Σκοπεύετε να λάβετε ή έχετε ήδη λάβει κάποια μέτρα για να αντιμετωπίσετε το αυξημένο κόστος λειτουργίας και αν Ναι, ποια συγκεκριμένα;»
(Πολλαπλή επιλογή - N= 331)**

**«Σκοπεύετε να λάβετε ή έχετε ήδη λάβει κάποια μέτρα για να αντιμετωπίσετε το αυξημένο κόστος λειτουργίας και αν Ναι, ποια συγκεκριμένα;»
(Πολλαπλή επιλογή - N= 331)**

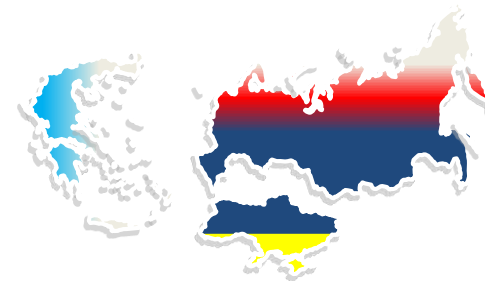
ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

	Ξενοδοχεία	Τουριστικά Γραφεία	Εστίαση	Ενοικίαση αυτοκινήτων / σκαφών + Τουριστικές κατασκηνώσεις / κάμπινγκ	ΣΥΝΟΛΟ
Δεν έχω λάβει / Δε θα λάβω μέτρα (αυθόρμητα)	28%	38%	17%	7%	26%
Περιορισμός χρήσης ηλεκτρικού ρεύματος	25%	12%	15%	7%	19%
Περιορισμός χρήσης φυσικού αερίου	8%	2%	3%	0%	5%
Αύξηση τιμών παρεχόμενων υπηρεσιών	42%	42%	70%	87%	51%
Μείωση μισθών / ωρομισθίων	1%	0%	2%	0%	1%
Μείωση προσλήψεων προσωπικού	8%	15%	2%	3%	8%
Απολύσεις προσωπικού	1%	0%	2%	0%	1%
Αναστολή λειτουργίας επιχείρησης	1%	0%	0%	0%	1%
ΔΞ/ΔΑ	6%	2%	3%	7%	5%
Άλλο (διευκρινίστε)	6%	2%	2%	3%	4%

**«Σκοπεύετε να αυξήσετε / αυξήσατε τις τιμές των παρεχόμενων υπηρεσιών κι αν Ναι σε τι ποσοστό;»
(N= 331)**

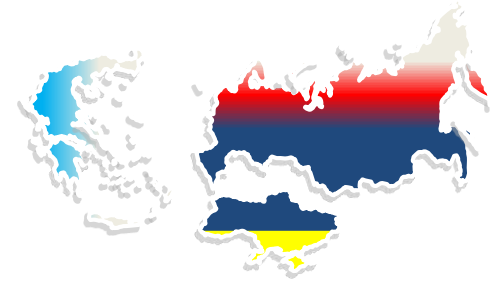

ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

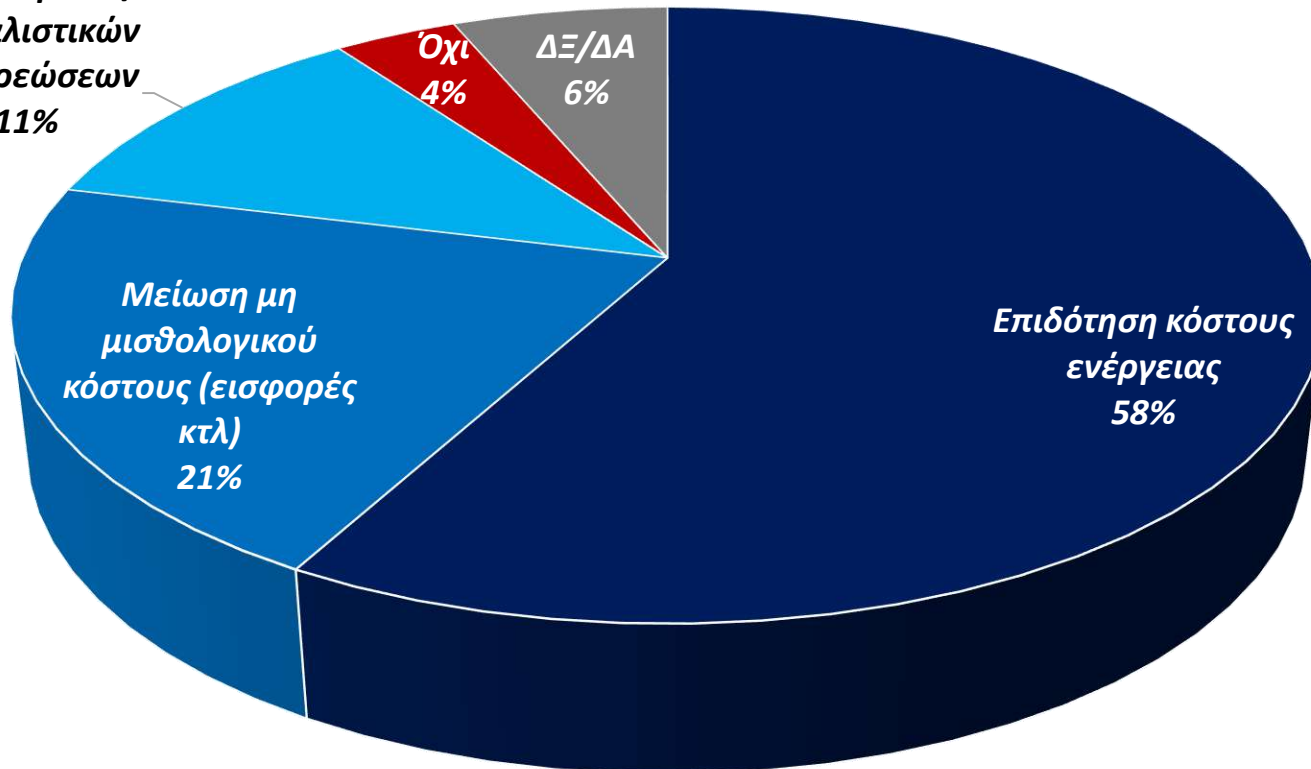
	Ξενοδοχεία	Τουριστικά Γραφεία	Εστίαση	Ενοικίαση αυτοκινήτων / σκαφών + Τουριστικές κατασκηνώσεις / κάμπινγκ	ΣΥΝΟΛΟ
Δεν θα τις αυξήσουμε / αυξήσαμε (αυθόρμητα)	37%	50%	10%	7%	32%
Μέχρι 10%	34%	27%	47%	47%	36%
11 - 20%	18%	15%	22%	27%	19%
21 - 30%	2%	2%	10%	10%	4%
31 - 50%	1%	3%	3%	3%	2%
51 - 75%	0%	0%	0%	0%	0%
76 - 100%	1%	0%	0%	0%	0%
Πάνω από 100%	1%	0%	0%	0%	0%
ΔΞ/ΔΑ	7%	3%	8%	7%	6%

**«Θεωρείτε ότι είναι αναγκαίο κάποιο μέτρο στήριξης των
τουριστικών επιχειρήσεων από τις επιπτώσεις του
πολέμου στην Ουκρανία και αν Ναι, ποιο κυρίως;»
(N= 331)**

Αναστολή / Ρύθμιση
φορολογικών/
ασφαλιστικών
υποχρεώσεων
11%

ΒΑΣΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ #2

- ❑ Χαμηλή συμμετοχή Ρώσων τουριστών στην πελατειακή βάση των τουριστικών επιχειρήσεων γενικά, με εξαίρεση συγκεκριμένων μονάδων (περίπου 1 στις 7).
- ❑ Οικονομικό πλήγμα για 1 στις 4 τουριστικές επιχειρήσεις, ωστόσο,
- ❑ Ελάχιστη επίδραση στην βιωσιμότητα των τουριστικών επιχειρήσεων γενικά (<2%)
- ❑ Αναπλήρωση απωλειών μέσω στόχευσης σε άλλες αγορές του εξωτερικού αλλά και στην εσωτερική αγορά
- ❑ Εκτίμηση για αποκατάσταση της ροής τουριστών από Ρωσία/Ουκρανία, εφόσον τερματιστεί η πολεμική σύγκρουση, από την επόμενη σεζόν
- ❑ Σημαντική αύξηση κόστους λειτουργίας για τις τουριστικές επιχειρήσεις
- ❑ Αύξηση τιμών υπηρεσιών λίγο πάνω από τα επίπεδα του τρέχοντος πληθωρισμού για την αντιμετώπιση αυξημένου κόστους των επιχειρήσεων (ενέργεια, πρώτες ύλες κτλ). Πιο συκρατημένες οι τάσεις αύξησης σε καταλύματα και τουριστικά γραφεία λόγω «κλειδωμένων» συμφωνιών.
- ❑ **Επιδότηση κόστους ενέργειας** το δημοφιλέστερο μέτρο στήριξης

Έρευνα Φορέων – Key points

□ Εκπρόσωποι ΠΟΞ – ΕΕΧ – ΕΕΕ:

- ❖ «...Η Ρωσία ήταν στο Νο 7, ως αριθμό κατάταξης αφίξεων στη χώρα, **άρα έχει από το 1-6 τις άλλες εθνικότητες, για να καλύψουμε την απώλεια αυτή...** Η μείωση του τουριστικού ρεύματος από αυτές τις χώρες θα πλήξει οικονομικά, κυρίως την Πιερία, **Θάσο, Χαλκιδική και Κρήτη**»
- ❖ «...για φέτος, οι Ρώσοι θα πάνε Τουρκία, αυτό είναι ξεκάθαρο...»
- ❖ «...μιλάμε για συμβόλαια κλειδωμένων τιμών, ουσιαστικά με τιμές του 2019, γιατί το 2020 δεν δουλεύαμε και το 2021 κρατήσαμε τις τιμές του 2019 για να δουλέψουμε...»

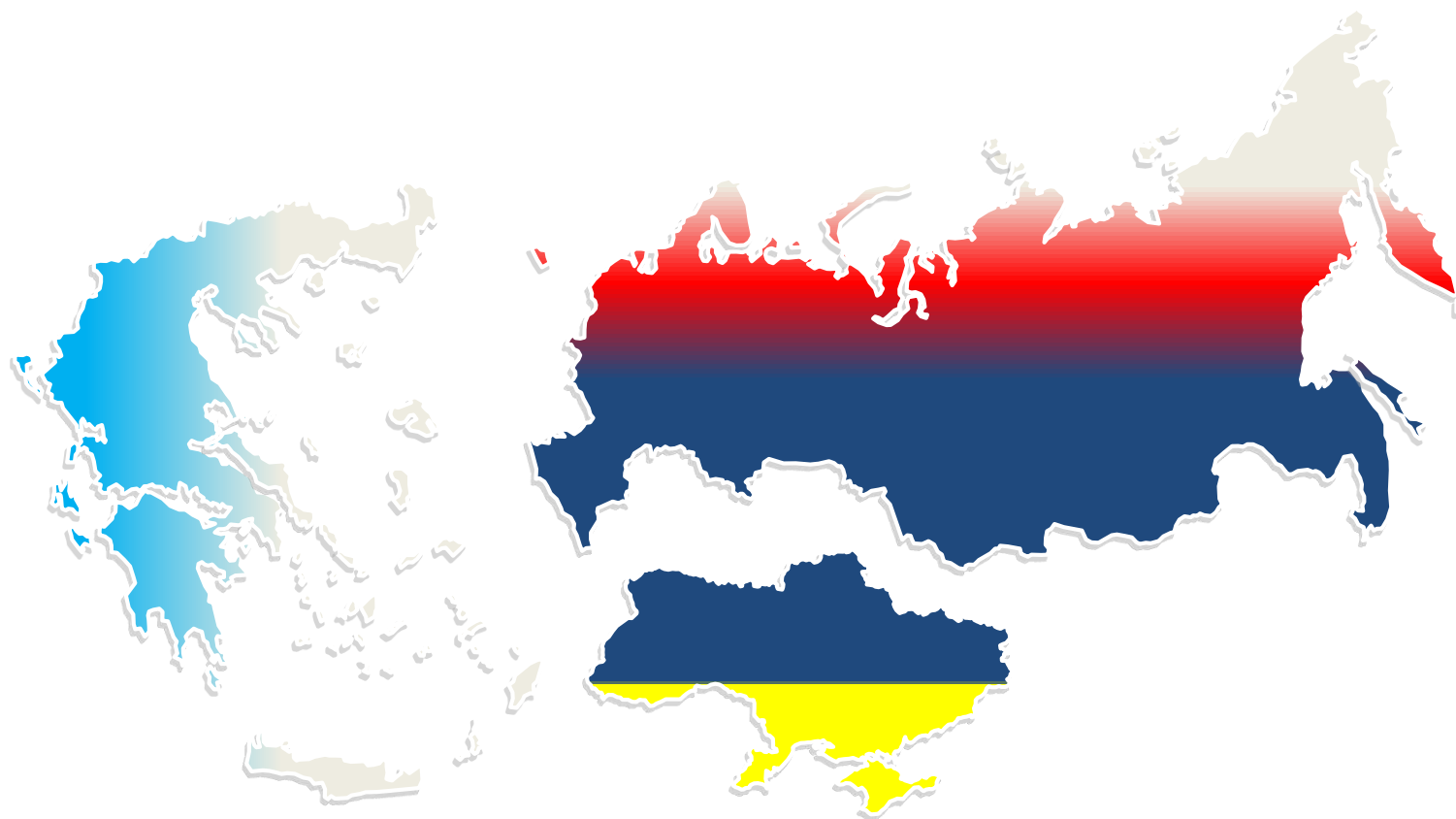
□ Εκπρόσωπος ΣΕΤΕ:

- ❖ «...η εμπειρία δείχνει ότι **μακροπρόθεσμα μπορεί να επανέλθουν οι ροές Ρώσων τουριστών στα επίπεδα που ήταν παλιά**, από τη στιγμή βέβαια που δεν υπάρχει άμεση εμπλοκή της Ελλάδας που τότε αλλάζουν πολύ τα πράγματα.»
- ❖ «...για φέτος θα έχουμε τουρισμό γιατί ο κόσμος για 2 χρόνια είναι κλεισμένος μέσα στο σπίτι του και θέλει να βγει και γιατί έχει μαζέψει αποταμιεύσεις. Ήδη έχουμε σημάδια ότι το οικονομικό κόστος έχει αρχίσει να ανεβαίνει στην κλίμακα ιεράρχησης παραγόντων για ταξίδια, άρα θεωρώ ότι **του χρόνου που θα έχουνε ξεσκάσει και με μειωμένες καταθέσεις, θα είναι πιο μαζεμένοι στην τουριστική τους δαπάνη...**»
- ❖ «**Νομίζω ότι, τουλάχιστον το 2023 τα πράγματα θα είναι πιο δύσκολα και ελπίζουμε όλοι, από το 2024-2025 να αρχίσει μια ανάκαμψη.**»

□ Εκπρόσωπος ΣΕΤΚΕ:

- ❖ «...μόνο κάποιοι Ρώσοι που οικονομικά εύρωστοι, μπορούν και έρχονται μέσω τρίτων χωρών...»

ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ

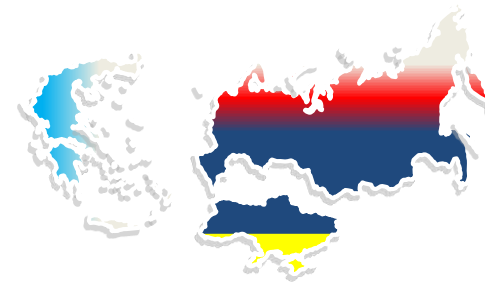
Απόψεις Ρώσων τουριστών για την Ελλάδα

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

PALMOSANALYSIS
MARKET RESEARCH | WEB DEVELOPMENT | CONSULTING

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

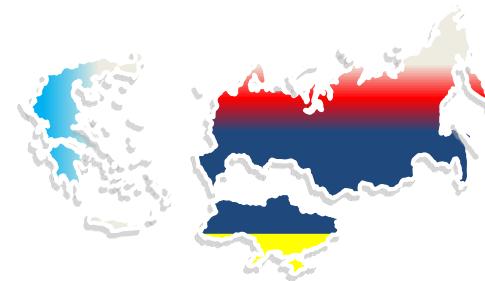

- ΕΝΤΟΛΕΑΣ:** *ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ*
- ΠΕΡΙΟΔΟΣ:** *8 – 13 ΙΟΥΝΙΟΥ 2022*
- ΜΕΘΟΔΟΣ:** *ONLINE ΑΥΤΟΣΥΜΠΛΗΡΟΥΜΕΝΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΑΠΟ ΡΩΣΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ ΜΕΣΩ ΔΟΜΗΜΕΝΩΝ ONLINE PANELS ΜΕ ΤΗΝ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ CAWI (Computer Assisted Web Interviewing)*
- ΠΕΡΙΟΧΗ:** *ΡΩΣΙΚΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ*
- ΔΕΙΓΜΑ:** *407 ΡΩΣΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΟΥΝ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ*
- ΜΕΓΙΣΤΟ ΣΦΑΛΜΑ:** *±4,9% ΜΕ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ 95%*

Δημογραφικό Προφίλ Ερωτώμενων

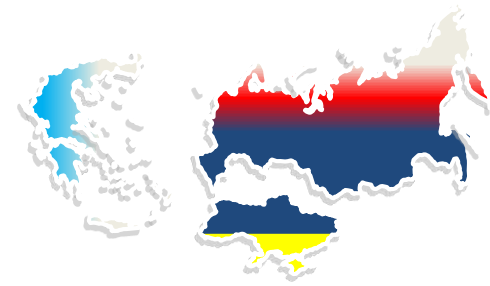
>55 ετών: 25%

36 - 55 ετών: 60%

<=35 ετών: 15%

Δημογραφικό Προφίλ Ερωτώμενων

Μέχρι Δευτεροβάθμια Εκπ/ση:	15%
Απόφοιτος Ανώτατης/Τεχνολογικής Εκπ/σης:	72%
Κάτοχος Μεταπτυχιακού/Διδακτορικού:	13%

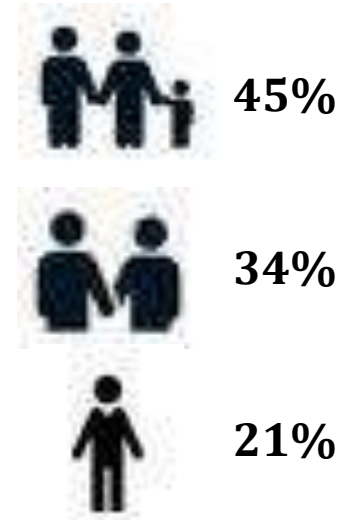
Αυτοαπασχολούμενος:	12%
Μισθωτός:	72%
Συνταξιούχος:	13%
Εκτός αγοράς εργασίας:	4%

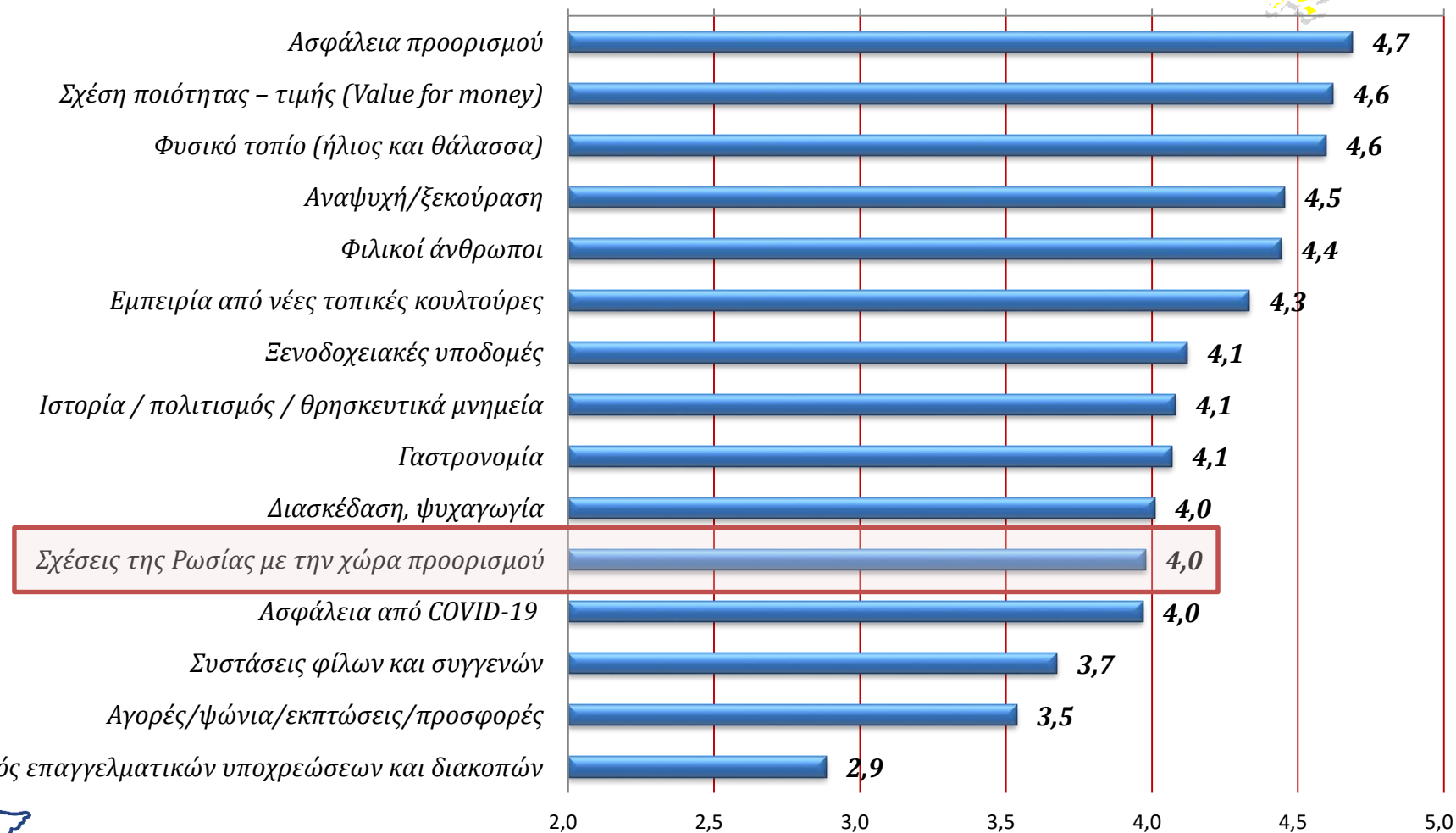
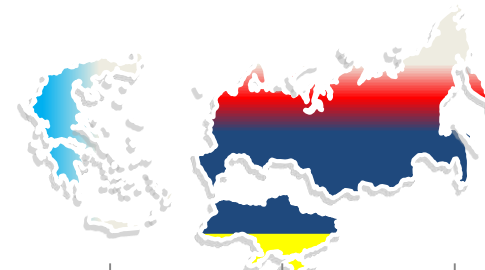
Δημογραφικό Προφίλ Ερωτώμενων

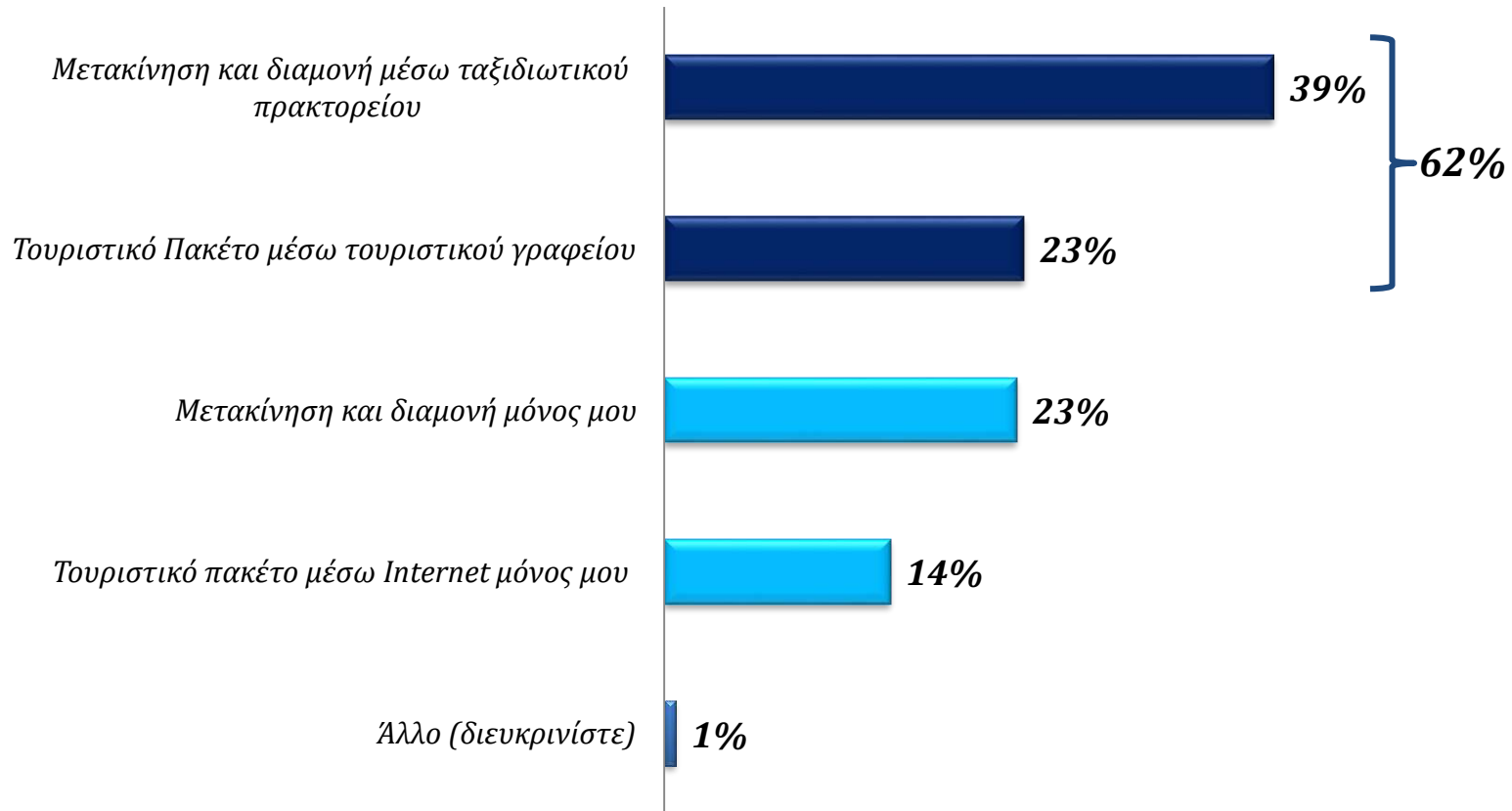
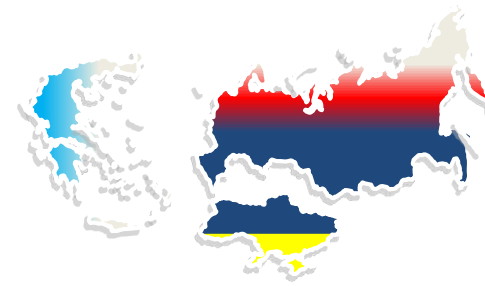
Μέχρι 500 €:	3%
501 - 1.000 €:	25%
1.001 - 1.500 €:	26%
1.501 - 2.000 €:	20%
2.001 - 3.000 €:	15%
3.001 - 5.000 €:	8%
Πάνω από 5000 €:	2%

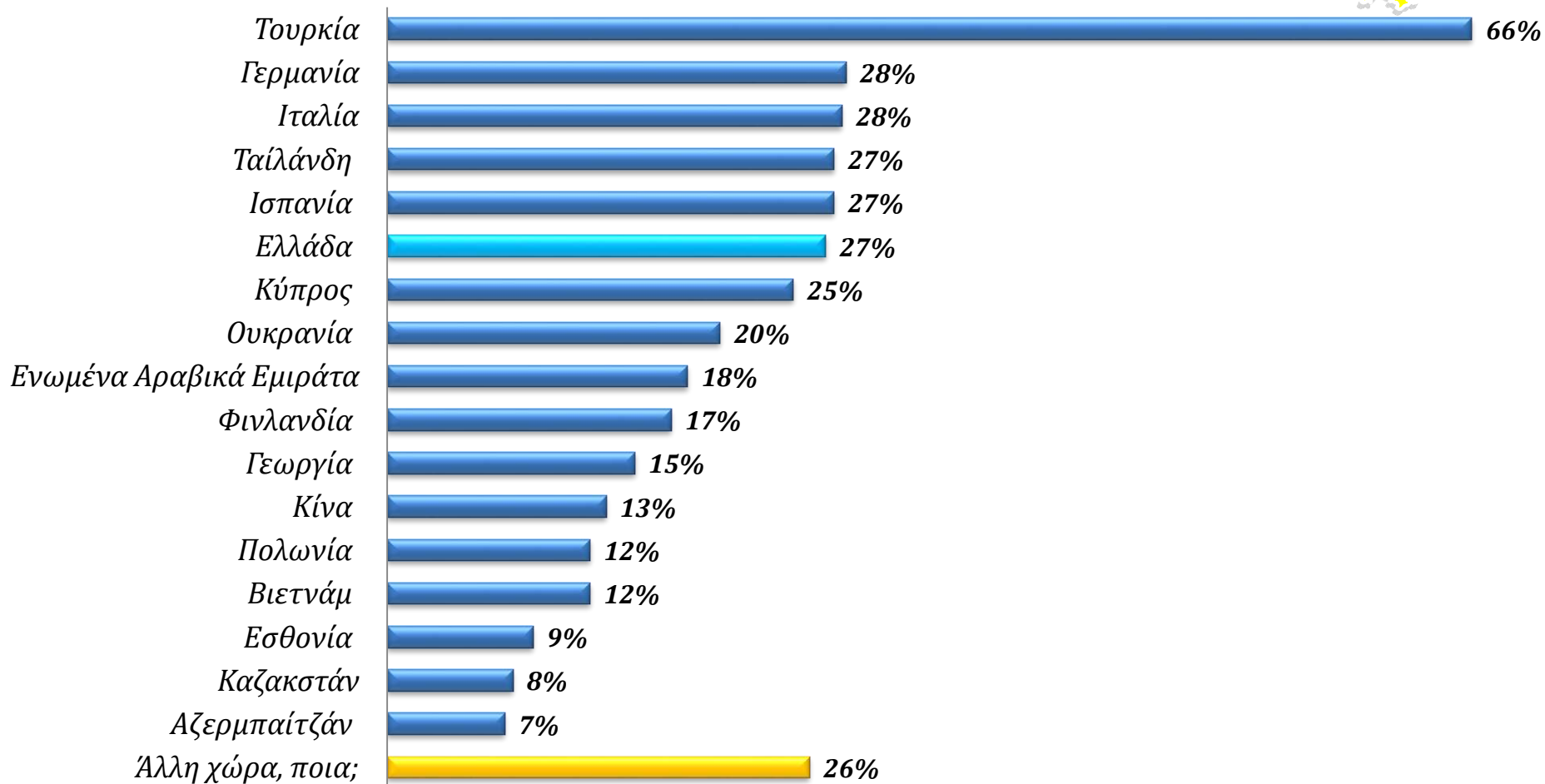
«Γενικά, πόσο σημαντικό είναι κάθε ένα από τα παρακάτω για την επιλογή προορισμού στο εξωτερικό για το ταξίδι σας;»
(σε μια κλίμακα από το 1=Καθόλου σημαντικό μέχρι το 5=Πολύ σημαντικό)
(N=407)

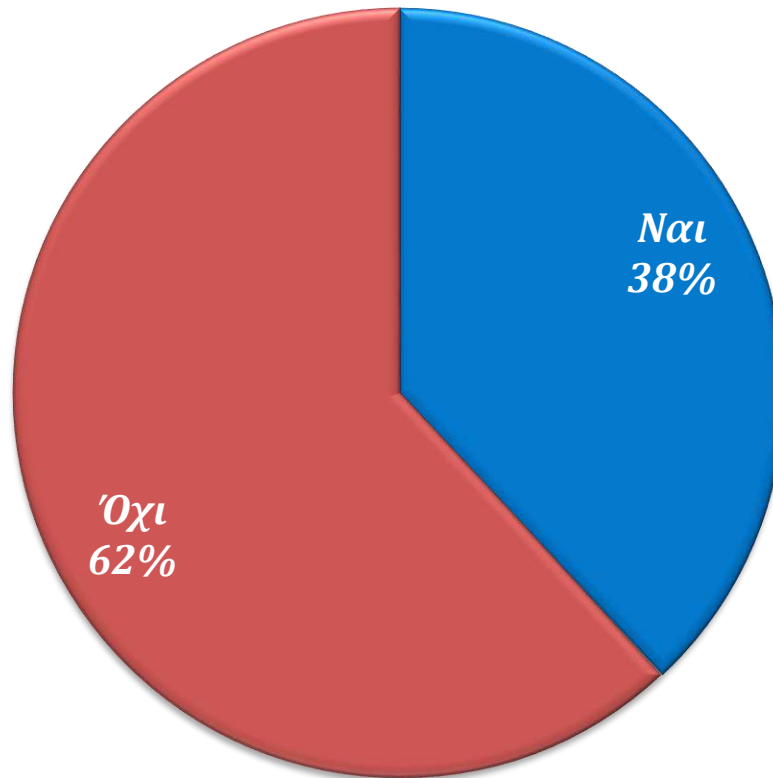
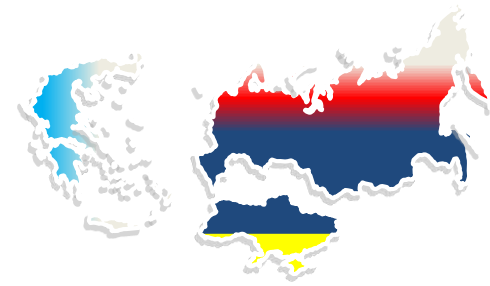
**«Με ποιον τρόπο οργανώνετε συνήθως τις διακοπές σας στο εξωτερικό;»
(N=407)**

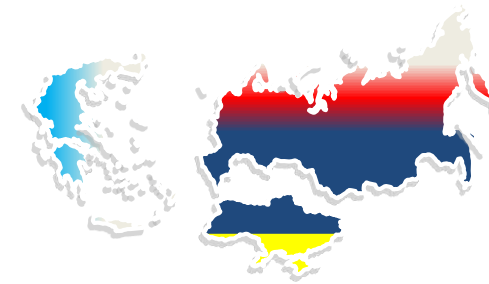
«Ποιες χώρες έχετε επισκεφθεί για διακοπές στο παρελθόν;»
(αυθόρμητα, N=407)

«Έχετε επισκεφθεί την Ελλάδα για τουρισμό στο παρελθόν;»
(N=407)

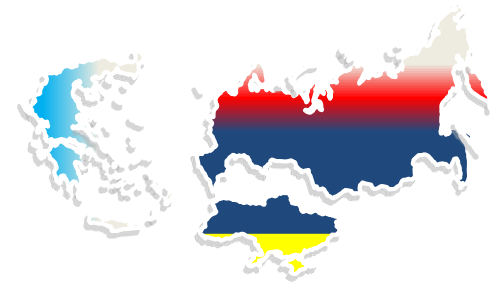

«Ποιες από τις παρακάτω περιοχές επισκεφθήκατε στην Ελλάδα;» (πολλαπλή επιλογή, N=155)

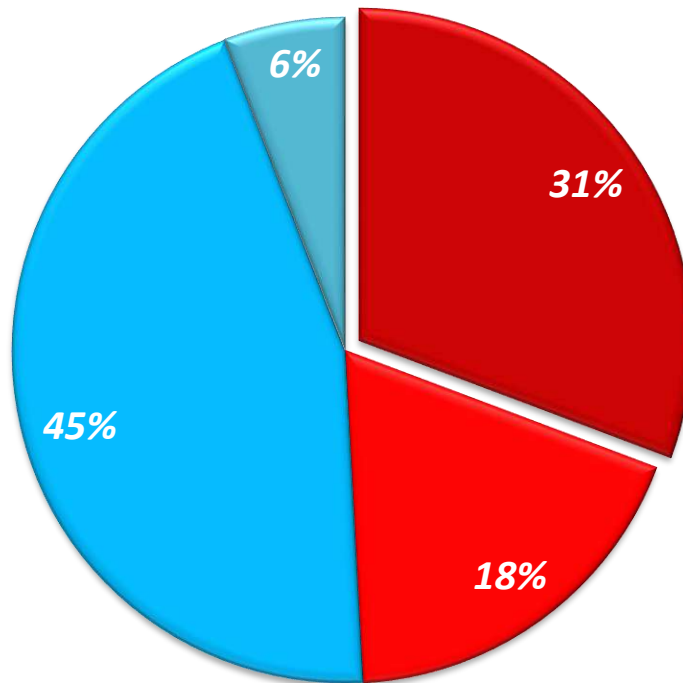

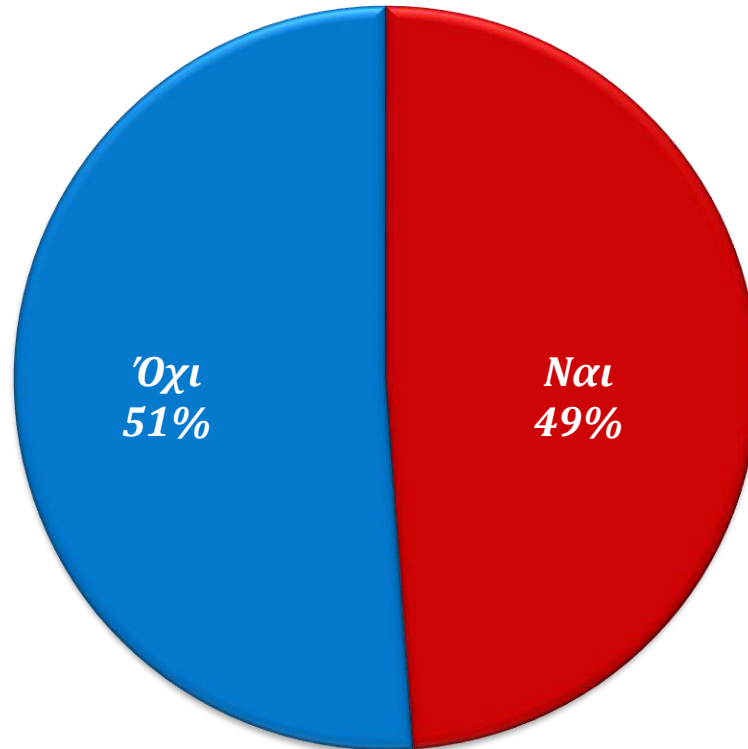
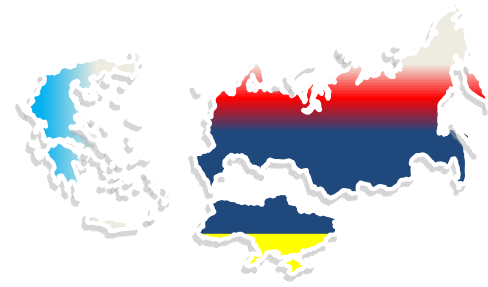
**«Ο πόλεμος στην Ουκρανία, έχει αλλάξει τα σχέδια σας για διακοπές στο εξωτερικό φέτος;»
(N=407)**

- *Ναι, σκόπευα να κάνω και δεν θα κάνω διακοπές στο εξωτερικό*
- *Όχι, δεν σκόπευα να κάνω και δεν θα κάνω διακοπές στο εξωτερικό*
- *Όχι, σκόπευα να κάνω και θα κάνω διακοπές στο εξωτερικό*
- *Ναι, δεν σκόπευα να κάνω και θα κάνω διακοπές στο εξωτερικό*

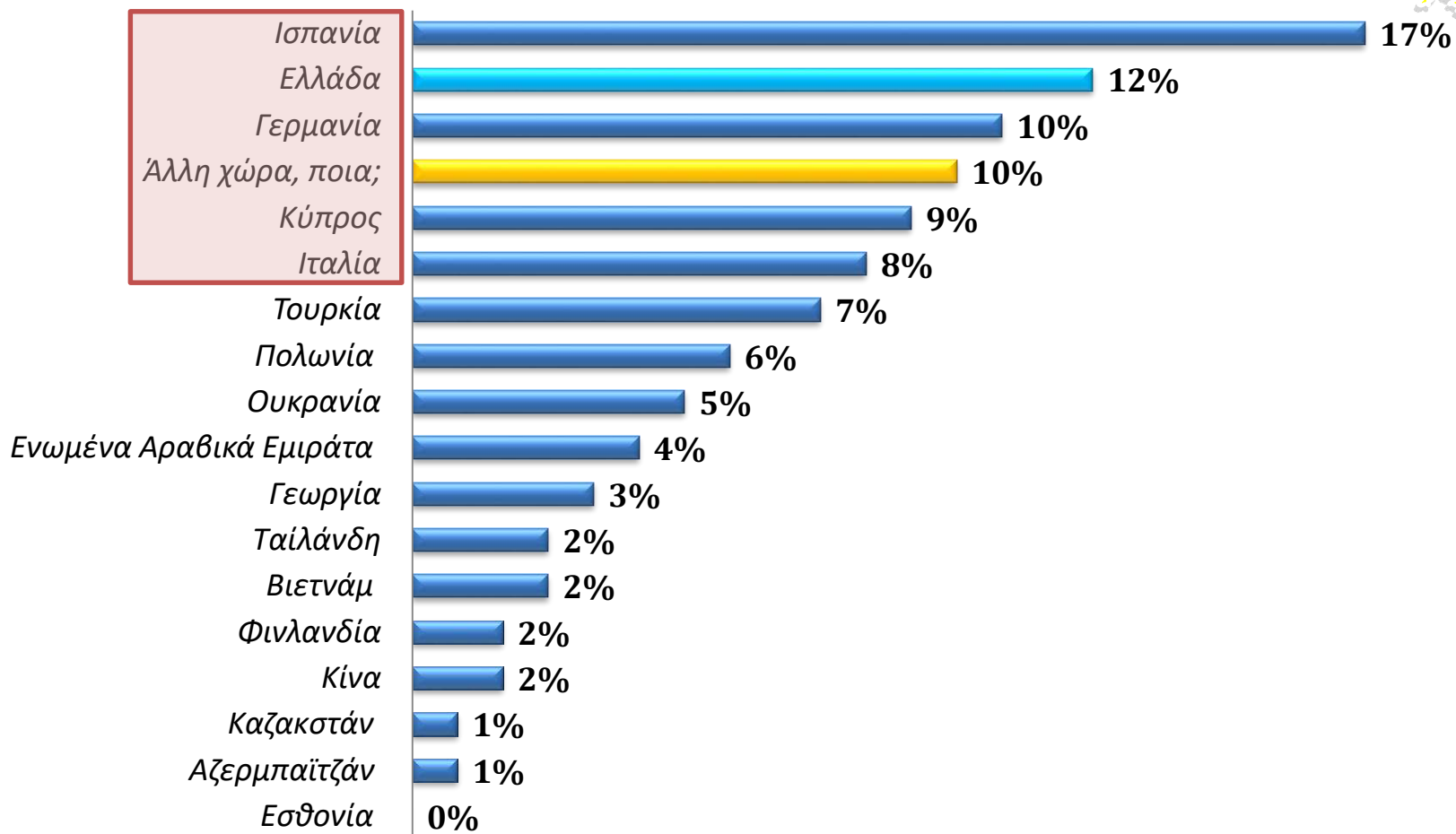

*«Ο πόλεμος στην Ουκρανία, έχει αλλάξει την αρχική χώρα προορισμού για διακοπές στο εξωτερικό φέτος;»
(N=256)*

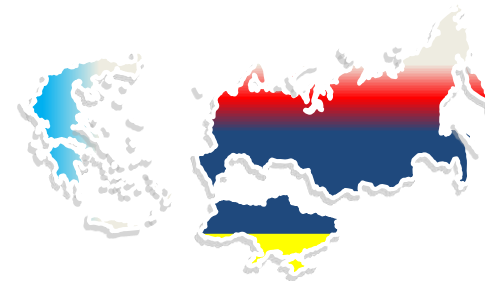

«Σε ποια χώρα σκοπεύατε να πάτε για διακοπές στο εξωτερικό
φέτος πριν τον πόλεμο στην Ουκρανία;»

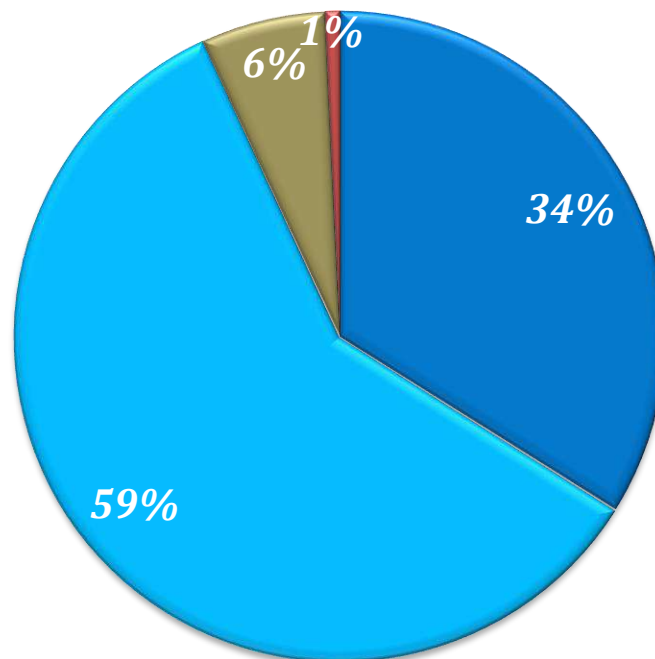
(N=125)

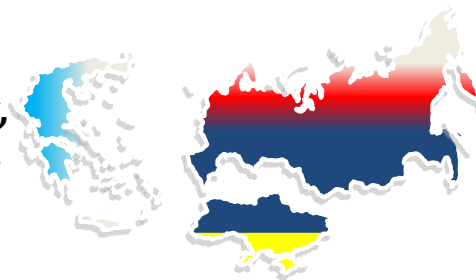
**«Γενικά, τι γνώμη θα λέγατε ότι έχετε για την Ελλάδα ως
τουριστικό προορισμό;»
(N=407)**

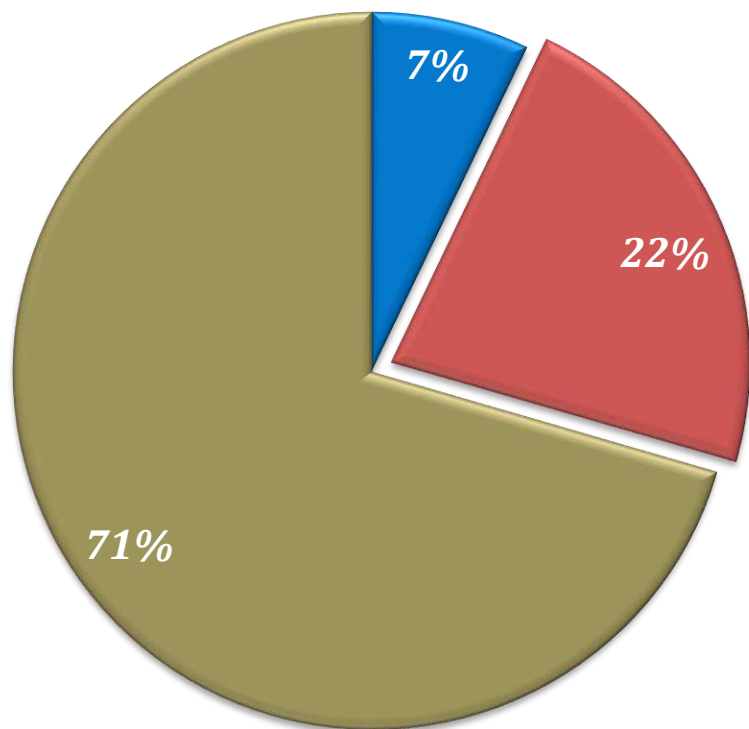
- Θετική, την έχω ήδη επισκεφθει
- Θετική, θα ήθελα να την επισκεφτώ στο μέλλον
- Αδιαφορη
- Αρνητική δεν θα ήθελα να την επισκεφτώ στο μέλλον

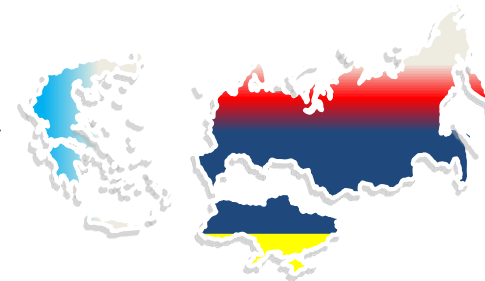
«Τα γεγονότα και οι εξελίξεις λόγω του πολέμου στην Ουκρανία, θα λεγάτε ότι έχουν επηρεάσει τη γνώμη σας για την Ελλάδα;»
(N=407)

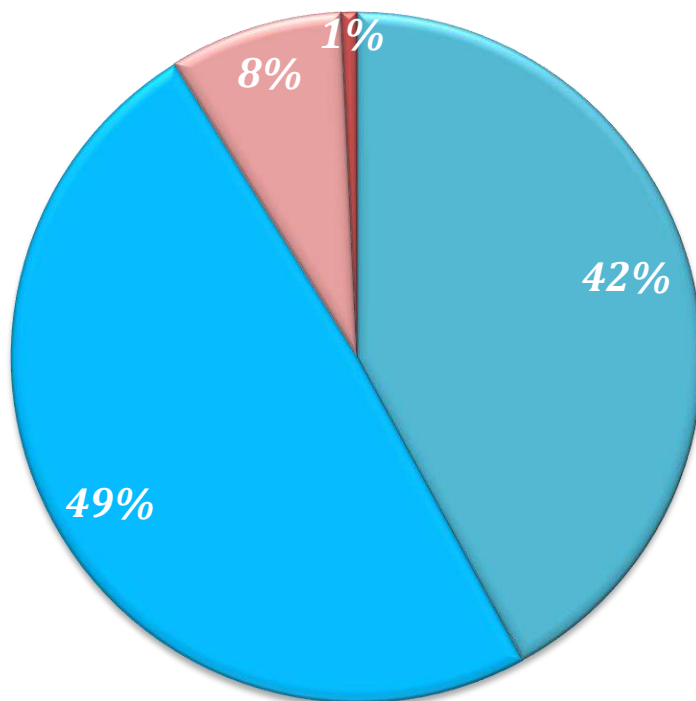
■ Ναι, θετικά ■ Ναι, αρνητικά ■ Όχι, δεν έχουν επηρεάσει τη γνώμη μου

**«Εφόσον λήξει ο πόλεμος στην Ουκρανία και καταργηθούν οι ταξιδιωτικοί περιορισμοί, πόσο πιθανό θα λεγάτε ότι είναι να επισκεφτείτε την Ελλάδα για διακοπές στο μέλλον;»
(N=407)**

■ Πολύ πιθανό   ■ Αρκετά πιθανό   ■ Λίγο πιθανό   ■ Καθόλου πιθανό

*Μεταξύ όσων η άποψη για την Ελλάδα έχει επιδεινωθεί λόγω του πολέμου στην Ουκρανία:

Πολύ πιθανό	25%
Αρκετά πιθανό	55%
Λίγο πιθανό	18%
Καθόλου πιθανό	2%

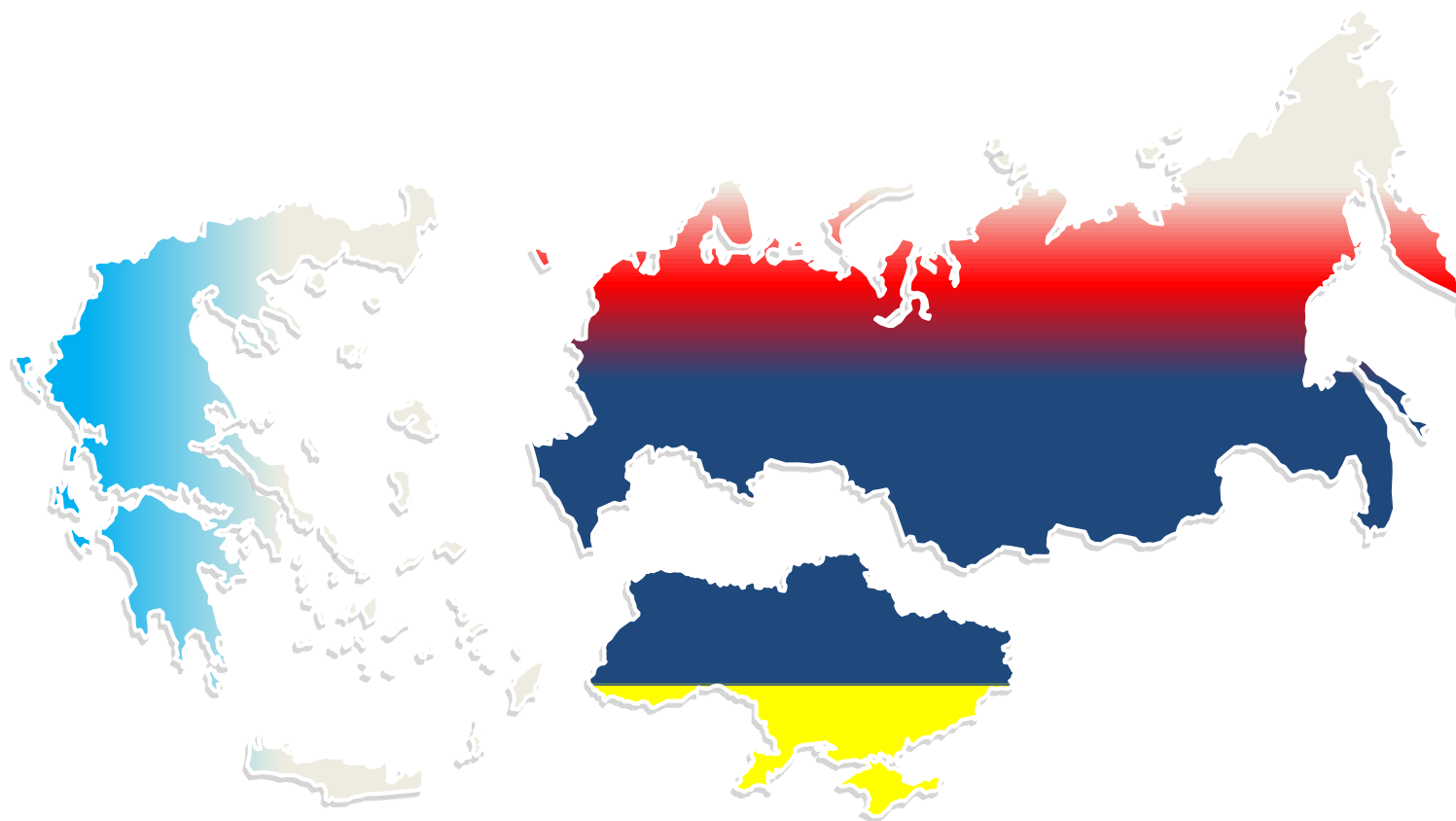

ΒΑΣΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ #3

- ❑ Υψηλότερης κοινωνικο – οικονομικής τάξης οι Ρώσοι τουρίστες εξωτερικού.
- ❑ Οι σχέσεις της Ρωσίας με τη χώρα προορισμού σχετικά χαμηλά ως κριτήριο επιλογής προορισμού διακοπών, σε σχέση με άλλα κριτήρια.
- ❑ Ασφάλεια προορισμού, value for money και «ήλιος & θάλασσα» τα βασικά κριτήρια επιλογής προορισμού διακοπών
- ❑ Διοργάνωση διακοπών στο εξωτερικό κυρίως μέσω τουριστικών γραφείων
- ❑ Η Ελλάδα μεταξύ των δημοφιλέστερων προορισμών
- ❑ Σημαντική μείωση στη ροή Ρώσων τουριστών προς το εξωτερικό λόγω του πολέμου
- ❑ Πλήγμα κυρίως για τις Ευρωπαϊκές χώρες της Μεσογείου
- ❑ Περιορισμένη επίπτωση στην εικόνα της Ελλάδας ως τουριστικού προορισμού από την επιδείνωση των σχέσεων των χωρών λόγω του πολέμου
- ❑ Αναμένεται σύντομη αποκατάσταση των ροών Ρώσων τουριστών προς την Ελλάδα, εφόσον λήξει ο πόλεμος.

ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Οι επιπτώσεις στις Ελληνικές επιχειρήσεις

